

Peter Stephan Konrad Friedlieb

**Solennis Ad Leg. Licet possessio 4. Cod. & §. Ex contrario 5. Leg. Possideri. 3. D.
De Acquirenda vel amittend. possession. Discursus**

Gryphisw.: Charactere Jegeriano, 1654

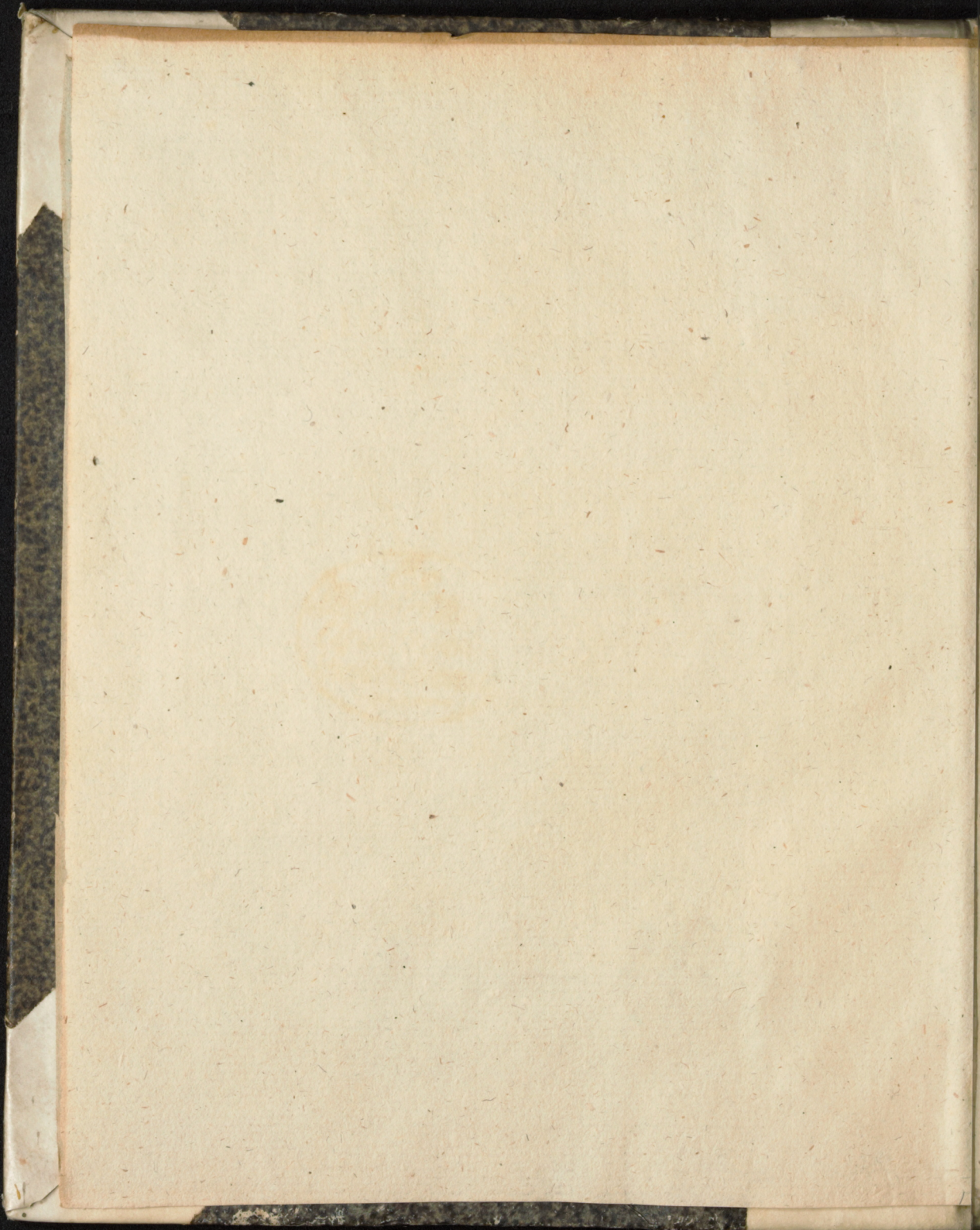
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn810689014>

Druck Freier Zugang

N. K. — 2 (42.)

QVOD
DEUS TER OPT. TER MAX.

faustum esse jubeat!

SOLENNIS

AD

Leg. Licet possessio 4.

Cod. & §. Ex contrario 5.

Leg. Possideri. 3. D.

141

De Acquirenda vel amittend. possession.

DISCURSUS

Decreto & Autoritate

Magnifici Jctorum Senatûs

Speçtabili Præsidio

VIRI Nobilissimi, Amplissimi, Consultissimi
& Excellentissimi

DN. PETRI STEPHANI, J. U. D.

Et Profesoris in Academia Patria Gryphiswal-
densi Nominatissimi, ejus Facultatis h. t. PRO-DECANI & Consisto-

rii Ecclesiastici per Citeriorem Pomeraniam Adfesoris meritisimi,

Fautoris ac Promotoris sui maximi observanter æstumandi,

PRO SUMMIS IN UTROQUE JURE

NOBILIS DOCTURÆ GRADUS HONORIBUS,

AC PRIVILEGIIS CONSEQUENDIS

Publicæ verè Literatorum censuræ exhibitus

à

CONRADO FRIEDELIEB, GRYPHISWALD. POMER.

In Hyperoo Curiz Urbane XVI, Calend, April.

Gryphisw. Charactere Jegeriano Anno c15 Ico LIV.

AD LECTOREM.

PER omnes ferè Academia-
rum pariter ac verè Jurisperitorum non
convexam juris possessorii superficiem
lambentium, ceu solo aliàs juris titulo
tumidi ob lascivientem extra limites su-
os, meritò sanè ob id intra fines propri-
os coerendam literaturam primori-
bus, quod ajunt, labris rem degustare
sveverunt, sed in intima ejus penetralia
grassantium sedes nuntia fama ruit de
materiæ possessionis difficultate, quam etiam torrentis eloquii facul-
tate pollentes Jcti sæpè stupuerunt, aded, ut nec palàm profiteri eru-
buerint, præter cæteras difficultates, ad ejus definitionem peritissimis
etiam quibusve aquam hæsisse. Labat hinc meritò circa difficul-
tatis, quam refricant GLOSSA', (a) ZASIVS, (b) DUARENUS, (c) MINDA-
NUS, (d) & cæteri memoriam animus, imò latentes in hac materia
syrtes, apertas verò tempestates expavescendas ac prudentem in hoc
genere navis gubernatorem mihi imitandum monet, qui cum eò, quo
cupit, pergere non possit, eò, quo potest, cursum dirigat, ac sæpè ve-
lificatione mutatà, procellis tempestatibusq; contemperet; Ne, si

(a) in l. 38. §. hæc quoque. 7. ad verb. stipuletur. ff. de V. O. (b) in
præfat. ad tit. ff. de a. vel a. poss. in pr. (c) in altero comment. ad tit.
de a. vel a. poss. in præf. (d) in comment. synopt. de mater. poss. c. 1. n. 1.

adversantibus ventis portum tenere velit, semper subvertat ac naufragium patiat. (a) Quorum metum facillimè, intuitu stupendæ etiam doctrinæ viros non satis tutò hanc adiisse, incipientium impulsu, etsi faciliorem propemodum enodatu juris materiem, in hac ruinam veritus, aggrededer, impellit tamen in ardua inquirendi, quod intentionis esse bonæ mentis docet MÆSTERTIUS (b) & per asperam quæque eluctandi cupido ab hoc mentem revocare, quæ ad salutem quoq; me asurrecturum, & prosperos quosque eorum, quæ destinavi eventus, monitò, quod ad ardua contendere generosi sit consilii, nec suà carituri mercede, (c) ut ut omnem spem fausti successus ferè absorperat metus, pollicetur. Hæc igitur spe ductus non in alicujus verba jurans, aut robur rationum, quibus aliorum asserta quisquam diffiare studet, dilutum sæpius & invalidū extimescens, sed veritatē, quæ mihi, ut illis rationū vel antiquitas, vel novitas pro clypeo, semper pro umbone fuit, adoraturus ad arduam hanc materiam, sine cujus notitiā nemo sibi cognitionem juris asserit, (d) divinā, quæ per omnes difficultates evehimur, suffultus ope me accingo. Tu, LECTOR BENEVOLE, sub onere ejus labantem tuo favore subleva. Qui latiora de hac, aut exactiora à me flagitatis, veniam impartiamini, obstitit enim instituti ratio, quæ paucis modò eam, ne planè actum agere videretur, delibare jussit, pariter ac exactiora, quæ ultra veniam meretur, tradendi impotentia. Summam Discursus non subjicio: Aperient hanc rubricæ singulorum membrorum & in iis distributorum capitulum. Igitur ad rem NOSTRI DISCURSUS INAUGURALIS.

(a) BODINUS de Republ. lib. 3. cap. 7. & ex eo HIPPOLITUS à LAPIDE de Rat. stat. part. 3. cap. 4. p. m. 553. (b) de artificio disp. jurid. §. 7. (c) HUGO GROTIUS de Fur. Bell. & Pac. in Prolegom. (d) DUARENUS in altero comment. ad tit. de a. vel a. poss. in præf. & ex eo BICCIUS ad l. 3. §. 5. ff. dict. titul.

D. D.

D. D.

AD

faciliorem

Leg. Licet possessio 4.

Cod. & §. Ex Contrario 5. Leg.

Posideri 3. D.

De Acquirend. vel amittenda possessione intellectum

MEMBRI I.

DE POSSESSIONE IN GENERE.

CAPUT I.

DE ORIGINE POSSESSIONIS.

ET si ab ipso mundi exordio, eoq; post diluvium renascente pro indiviso *κατὰ θεῶν Χρησμόν* summi JEHOVÆ indultu, jus in res creatas, terram, ejusq; fructus & omnes bestias humano generi cessit, GEN. 1. vers. 26. & seq. 9. vers. 2. DOMINICUS SOTO *de Jusit. & Jur.* 40. Lib. 4. q. 2. GULIELMUS AMESIUS *Cas. consc.* 5. cap. 41. q. 1. HUGO GROTIUS *de Jur. Bell. & Pac.* Lib. 2. cap. 2. num. 1. JOHAN. de DICASTILLO *de Jusit. & Jur.* Lib. 2. tractat. 1. Disp. 1. Dub. 8. & seq. HUGO de ROY *de eo, quod justum est* Lib. 1. titul. 5. num. 1. Imò institutu naturæ, non constitutione aliquà hominū, dum initio generis humani latissimus patebat terrarum campus, qui, ut loquitur GROTIUS, sine incommodo ullo ad multorum usus sufficebat, *dict. cap. 2. §. 2.* 50. copiosissimus circumfluebat exiguum illum mortalium numerum rerum omnium apparatus, unde nullus ex necessitate humanā ad discernenda rerum dominia, possessiones arripiendas homini suborbatur impulsus, communis omnium fuit libertas & acquisitio eorum, quæ coelo, terrā, mariq; capiuntur, ISIDORUS Lib. 5. *Originum & ex eo* GRATIANUS *distinct.* 1. §. *jus naturale*, veluti unum cunctis esset patrimonium, *referente* TROLO Lib. 43. cap. 60. 4. quare quisque hominum, ut verbis utar magni mei GROTII, *de Jur. Bell. & Pac.* Lib. 2. cap. 3. §. 2. statim ad suos usus, non quidem impulsi

A 2

impulsi

- pulsu præcepti divini, aut naturalis ejusdem, sed ex eo, quod nemini proprietas rei speciatim fuit addicta, MOLINA de J. & J. tract. 1. Disp. 4. num. 8. JON. de DICASTILLO dict. Disput. 1. Dub. 12. num. 132. & seq. arripere potuit, quod voluit, & quæ consumi potuerunt, consumere, adeò, siquidem talis usus universalis fuit juris, ac vice proprietatis, ut quod quisque hunc in modum arripuit, id auferri eidem ab altero non nisi per injuriam potuerit, et si, inquam, omnia in creatione ac naturali ortu, primævoq; statu, quo sensu & accipiendum, notante HUGONE de ROY de eo, quod justum est, Lib. 5. tit. 5. id quod ubique prostat; *jure naturali omnia esse communia* huic illive individuo non distincta, aut propria fuere; sed pariter ac communiter omnibus hominibus, aucto tamen hominum pariter ac pecudum numero, cni ob propagatam sobolem occupatum solum ad victum, amictum, uno verbo, ad alimenta non sufficiebat, illisq; sensim ad comptiores sensus revocatis, & exquisitius vitæ genus, dum nempe vesci spontè natis, antra habitare, corpore aut nudo agere, aut corticibus arborum ferarumve pellibus vestito horrebant, delegentibus ex dictamine rectæ rationis apparente, summam ex hac communiõne, quam excitare solet HEINR. ZOES Com. Nov. ad D. tit. com. divid. n. 3. quam vel in ea inter paucos contracta cernimus ex l. 77. §. 20. ff. de legat. 2. l. 26. ff. de serv. urban. præd. vel certè quoad res curandas negligentiam prodituram. Naturale enim vitium est, negligi quod communiter possidetur, l. 2. C. quand. & quib. quæst. lib. X. per occupationem demum, utpote cum illi juris naturæ præcepto, quo omnia erant communia; multiplicata hominum societas, docente SOTO in 4. distinction. 15. quæst. 2. artic. 1. vim adimebat & per rationis humanæ adinventionem, ut optimè omnium censet THOMAS in 2. 2. quæst. 66. artic. 2. ad. 1. proprietas possessionum, quippè secundum jus naturale non est distinctio possessionum, HUGO GROTIUS de Jur. Bell. & P. lib. 3. cap. 3. §. 6. sed magis secundum jus positivum, superaddebatur, orbis terrarum paulatim in proprietatem ac possessionem ivit secundum GAII nostri in l. 3. ff. de A. R. D. per verba: *Quod enim nullius est, id ratione naturali occupanti conceditur assertum*, & Talmudicorum receptissimam sententiam, qua penes eos obtinuit, *quicumque primus occupaverat, dominum factum esse*. Prout plurimis ad ipsum edocet ex ratione præfata sententiæ de jure Noachidarum.
- natu-

naturali, nempè quod nemini occupatum est, occupanti concedi RABBI
MAYMONIDES HALACH ZACHIA WEMITHMA cap. 1. citatus JO-
HANNI SELDENO de Jur. natur. & Gentium juxta disciplinam He-
braorum Lib. 6. cap. 4. Et Acanthos insulam desertam Chalcidensibus
adjudicatam refert GROTIUS de Jur. Bell. & Pac. Lib. 2. cap. 8. ob
id, quod priores eam intrando occupaverint, non Andriis etsi prio-
res jaculum immiserint, quia possessionis initium sit corporis ad cor-
pus adjunctio, vid. SELDENUS de Domin. mar. Lib. 1. c. 4. p. m. 26. Quâ
primû id enim occupationis genus naturalis ratio circa initia ceu illis
rebus, quæ usu non consumuntur, aptè conveniens suggererat, quis-
que ad usum suum rem modò trahebat, ipsâ re, quoad proprietatem,
interim subsistente communi, ac in communionem, expirante usu,
redeunte. Donec postmodum plurimis rebus hujus occupationis
impatientibus, & dirâ, justâ tamen, tacita enim naturæ vox est hæc
voluptas, quæ proprietatem exposcit, hominum ad res proprias
habendas oriente cupidine, ad supplendam prioris generis impotentiam
alterum aliquod occupationis genus, in rebus, quæ commodè
omnium usui non detervunt, adinventum prodiit, per quod non
iniquè, ut ut aliàs blaterat CLEMENS PAPA in cap. dilectissimis 12. quæst.
2. in verbis: sed per iniquitatem alius hoc esse suum dixit, alius istud,
sic inter mortales facta est divisio. Sed necessariè æquè ac maximè ju-
stè redegerunt homines primû in suam possessionem res mobiles,
postea, multiplicato sensim genere humano, res quoque immobi-
les, tandem, cum homines & gentes, verba sunt GABRIEL. VAZQUEZ
in THOMAM 1. 2. Dispt. 157. cap. 3. num. 21. volentes in communitate
vivere ratione naturali ex principis naturæ prudenter collegebant,
dividendos esse agros & possessiones, sic enim expediebat Reipublicæ,
&c. per divisionem rebus ad unum omnibus privatæ cujuslibet di-
tioni ex naturali ratione, quæ faciliorem rerum usum futurum doce-
bat post res divisas, non pacto quodam, ceu tradunt BARTHOL. ME-
DINA in THOMAM c. 2. artic. 1. HUGO GROTIUS Lib. 2. cap. 2. num. 2.
JOHANNES SELDENUS Lib. 1. de Domin. maris. cap. 4. & de Jur. Nat.
& Gentium juxta disciplinam Hebraeor. Lib. 6. cap. 4. in fin. adjunctis,
prout Tellurem à Noachidis, seculis aliquot post diluvium, esse divi-
sam memorat JOHANNES SELDENUS de Domin. Mar. Lib. 1. cap. 4.
p. m. 22. scilicet à Tanai fluvio usque in mare Atlanticum, seu per

40.

50.

60.

A 3

magnam

- magnam Asiæ Occidentalis, quæ in septentrionem vergit, partem præter totam Europam limitibus juxta familiarum numerum designatis. Quam dominii post diluvium distributionem NOACHUS, perinde ac si totius dominus in solidum, aut arbiter per compromissum fuisset, introduxit, & anno ætatis suæ DCCCC. XXX. (qui à diluvio erat CCCCXXX. & ante obitum ejus XX.) testamento firmavit, atque moribundus illud in SEMI filii primogeniti manus tradidit, cunctosq; simul monuit, *ne quis eorum fratris fines invaderet, nec injuriâ alter alterum afficeret; quoniam inde, ut discordiarum atque bellorum intestinorum causa oriretur, foret necessum*, ut disertè legitur apud EUSEBIUM & CEDRENUM. Ut verò hic possessionis capescendæ pariter ac dominiorum dividendorum modus inter primævos homines cœpit, ac ferè à DEO cum jure naturali rationali proditus, *l. 1. ff. de A. R. D. in verb. cum ipso genere humano proditum*, sicut & de Noachidis primævis docet EUSTATHIUS ALEXANDRINUS in Hexaëmero pag. 50. *ἐκαστὸν τὴν πρὸς συγγένειαν τὴν κατελάμβανεν*, & de CAINO *ὅς κς τῆς πρᾶτ' ἐστὼ* EUSTATHIUS ANTIOCHE- nus Hexaem. p. 46. imò NERVA filius latetur referente PAULO in *l. 1. ff. de a. vel a. poss. dominium rerum ex naturali possessione capisse, ejusq; rei vestigium remanere in his, quæ cælo, terrâ mariq; capiuntur*. tum, quod addit HUGO GROTIUS *de Jur. Bell. & Pac. lib. 3. cap. 6. ductus illo CYRI apud XENOPONTEM V. de Inst. Cyr. νόμος ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις ἀίδιός ἐστιν, ὅτι πον πολέμων πόλις ἀλφ' ἐδόντων εἶναι τὴν χερματᾶ* in bello captus. Nam hæc protenus eorum fiunt, qui primi possessionem eorum apprehenderit: ita etiam porrò inter gentes & singulos de gente dictamen illud commune sequutos servatus est, ac limatior subinde redditus, *per d. l. 1. ff. de A. R. D. in verb. quod ratione naturali inter omnes homines peræq; servatur*, & tradita ANDRÆ RIVETI. cujus verba, dum maximè ab iis lucem trahunt hætenus dicta; subjicimus: *Propriè, inquit, divisio illa in genere considerata ex jure Gentium facta est, quod nihil aliud est, quàm commune hominum judicium & gentium consensus, quo judicârunt divisionem rerum expedire, tum ad pacem, tum ad meliorem rerum administrationem, idq; spectat à mortalium conditione, quæ est sui amans, & alieni negligens, ac cupiditati, ac ambitioni maximè subjecta est. Tale autem jus gentium*

rium ex principiis juris naturalis oritur per ratiocinationem, quia hæc omnia ratio naturalis dicitur, etsi primario & immediatè non sint principia naturæ. — Et postea: Electio illa (quæ nempe rerum discretionem svasit) quæ fit ex rationis rectæ dictamine, ad DEVM etiam refertur, à quo potestas illa hominibus data est. Rectè ergò dicitur, divisionem illam jure humano tantum non niti, sed etiam naturali & divino, quomodo fuit expositum; non quod naturæ jus præceperit initio directè, & immediatè istam rerum divisionem: Sed quod ex occasione multiplicati generis humani, & invalescenti iniquitatis judicaverit eam ad pacem esse necessariam. Hæc hæctenus RIVETUS Prælect. in Decal. quibus ex naturali ratione ad dividendas terras homines descendisse edocemur, juvenimine tamen, ut supra monuimus, occupationis, ex qua ceu initio possessionis veræ, ut loquitur HUBERTUS GIPHANIUS ad l. 1. ff. de a. vel a. possess. dominium pariter ac possessio & tandem jus hæreditarium emanavit, quo res occupatæ ad hæredes ejus, qui occupavit, devolvuntur. Vid. JOHANNES SELDENUS Lib. singul. de success. ad leg. Hebræorum in bon. defunctor. prolegom. HUGO GROTIUS dict. lib. 2. de Jur. Bell. & Pac. cap. 7. num. 3. Sic origo & causa Possessionis patet.

CAPUT II.

DE POSSESSIONIS VERBI POLISEMASIA.

UT evolutionis & intimioris verborum pensationis labor, quo cum aliis disciplinarum Mystagogis Jcti imprimis delectantur, JOHAN. OTTO TABOR de Metat. cap. 2. num. 1. aded, ut sine hoc rem indagare nihil aliud esse affirmant, quàm tempus perdere, Eod. teste Elem. Jurispr. Meth part. 3. sect. 5. Non tantum ULPIANO, sed cæteris etiam Jurisconsultis summus semper fuit, ac præcipuus referente QUINTILIANO Lib. 5. Institur. orator. cap. ult. ita & nos, ductu illius, quod ab EPICETEO accepimus SOCRATIS effati: ἀρχὴν παρδύσεως τὴν τῶν ὀνομάτων ἐπίσκησον ἔχειν, meritò de voce possessionis ab omni ambiguitate vindicanda, cum prior etiam verborum, quæ rarò in nativa sua significatione acquiescunt, sed ad varias res innuendas transferuntur arg. l. 4. ff. de præscript. verb. semper habenda ratio,

per l.

per l. 7. ff. de supell. legat. l. 1. ff. de reb. dub. quò errorum syrtes evi-
 temus, nec nos turbet aut fallat nominis significatio, de industrià ab
 initio sumus solliciti. Ostendit verò sese nobis in hoc anxiis circa
 40. primordia prima & antiquissima appellatio, quâ per possessionis vo-
 cem apprehensio, seu occupatio naturalis notatur, ex qua naturali
 possessione dominia rerum cœpisse NERVA filius ait in l. 1. §. 1. ff. de
 a. vel a. poss. l. 20. ff. de acquir. rer. dom. Quam ut proximè excipit
 ea, qua pro usucapione possessionem nonnunquam adhibere sustinue-
 runt J Cti, ut patet ex l. 19. ff. ex quib. caus. major. 25. ann. in qua etsi
 ad eam ferè caligans LUDOVICUS RUSARDUS pro verbis: placet in-
 terruptam possessionem postliminio non restitui; legendum ducit,
 placet interruptam usucapionem postliminio non restitui, minimè ta-
 men elegans hic PAPINIANI loquendi modus contra omnium Libro-
 rum lectionem immutandus, utpotè cùm & alibi possessionis verbo
 usucapionem significari edocemur ex l. 23. §. 1. l. 30. ff. dict. tit. l. 44.
 ff. de Donat. inter Vir. & Vxor. ita ab hac, præter eam, quâ possidere
 idem est quod prædia possidere & rem immobilem, l. 7. ff. de incend.
 ruin. l. 5. §. 10. ff. de reb. eor. quæ sub tutel. vel cur. l. 3. ff. de extra-
 ord. cognit. l. ult. §. 15. ff. de muner. & honor. l. 12. de instructo l. 1. §.
 4. de rip. mun. l. 86. §. fin. ff. de acquir. & omittend hered. l. 11. ff.
 50. de alien. jud. mut. l. 3. C. arbitr. tutel. l. 8. §. ult. C. de compens. l.
 2. C. de probat. l. 6. l. 15. C. de R. V. l. 6. C. de præd. & al. reb. minor.
 l. 1. ff. de decret. ab ordin. fac. l. 22. §. fin. l. 23. §. 1. ff. ad Municipa-
 lem. l. 6. §. final. l. ult. §. 21. 25. de muner. l. 10. princ. ff. de vacat. &
 excus. mun. fac. l. 78. ff. de V. S. & ibi JOH. SUEV. quâ interdum no-
 tat possessionem retinere ut l. 25. §. 1. 2. ff. de a. vel a. poss. GREGOR.
 Biccus in comment. ad §. ex contrario l. 3. ff. de a. vel a. poss. num.
 15. part. 1. qua proprietatem præsertim rei immobilis adumbrat. l. 4.
 C. de contrab. emt. l. 17. ff. de serv. rust. præd. l. 19. ff. de usu & usu-
 fruct. per legat. aut ad jura quoque incorporalia, quæ tamen, quoni-
 60. am corpora non sunt, haud reverà, sed quasi tantùm possideri inno-
 tuit, per l. 23. §. 2. ff. ex quib. caus. major. & c. l. 10. ff. si servit. vindic.
 l. 16. §. ult. de hered. petit. l. 3. §. penult. ff. de vi & vi arm. l. 20. l. 32.
 §. 1. de serv. urb. præd. l. 4. §. 27. ff. de usurp. l. 2. §. 3. ff. de precar.
 interdum porrigitur d. l. 2. §. 3. ff. de precar. l. 1. C. de his, qui po-
 tent. nom. sit. præd. aff. l. 9. l. 13. §. ult. l. 34. l. 35. ff. de hered. petit.
 l. ult.

l. ult. in fin. Si pars hered. per. l. ult. ff. de itin. actusq. privat. l. 3. §. 10. ff. l. 10. C. de acquir. poss. l. ult. C. de fund. patrimon. lib. 11. titul. 61. substernere siveverunt Dd. illam, quã pro detentione simplici & specifica possessio adhibetur, ita, ut quamcunque quovis retinendi affectu rei insistendi facultatem notet, absque tamen verã possessionis animo, ut in l. 1. §. 5. 8. l. 29. ff. de a. vel a. poss. l. 10. §. 5. ff. de A. R. D. l. 23. §. 2. ff. ex quib. caus. major. & c. l. 7. §. 8. ff. commun. dividund. l. 33. §. ult. ff. de usurpat. l. 38. ff. de V. O. l. 1. C. commun. de usuc. Biccus dict. loc. num. 15. Quomodo possidere dicuntur, qui ex primo decreto rerum custodiam consecuti, l. 5. princ. junct. §. si plures. ff. de damno infecto. l. 3. §. 8. ff. uti possidetis. l. 3. §. fin. ff. de a. vel a. poss. qui legatorum vel fideicommissorum servandorum causã, ut in l. 5. princ. & §. 1. ut in poss. legator. aut dotis nomine in possessionem missi, l. 48. in princ. ff. de solut. & tandem non sibi vel suo nomine, sed alieno, inter quos referunt; procuratores, tutores, curatores per l. 1. §. 20. & dict. l. 18. ff. dict. titul. Colonos, inquilinos, depositarios, servos, arg. l. 9. ff. de R. D. l. 8. & seq. ff. commodati. l. 31. §. 3. ff. de usurp. & usuc. §. 6. Inst. de interdicit. Commodatarios, l. 3. §. sed si u ff. de a. vel a. poss. & eos qui precario rogaverunt; ut in possessione saltim essent, aut in fundo morarentur, l. 10. §. 1. ff. dict. titul. Claris. HAHN. in obs. ad WESENBECK. Theor. pract. dict. titul. n. 2. rei insistunt, vi l. 49. §. 1. l. 18. princ. ff. de a. vel a. poss. Quibus hætenus expositis appellationibus ad intimiorem, quo sensu hæc possessio veniat, cognitionem methodi ratione ducti veram ad ultimum, subjicimus evolutioni legis nostræ apprimè deservientem, quã possessio pro facultate sumitur, rem detinendi cum animo sibi habendi, l. 1. princ. & §. 2. l. 3. ff. de a. vel a. poss. l. 67. ff. de furt. GREGOR. Biccus dict. loc. Atque sic ambiguitatem edocuimus.

CAPUT III.

DE

POSSESSIONIS DEFINITIONE.

Possessionis jura edocuri omnium primò definitionem, quæ est amissis proprietatis & totius exactæ ac methodicæ tractationis seu quoddam fundamentum, EVERHART. in top. Loc. à defin. & ancorarum, quæ mentem rei alicujus genium investigantem sistunt, omnium fir-

B um fir-

60. una firmissima SCALIGER Exercit. 301. sect. 1. ut quid sit, de quo dictu-
ri, pateat, merito præmittimus: EST verò POSSESSIO DE-
TENTIO REI CUM ANIMO ET AFFECTIONE INSI-
STENDI SUO NOMINE ET SIBI. Quam methodo Logi-
câ intimiùs aliquanto evoluturi præscriptionem mutantes à Jcto
in l. 1. §. 12. ff. de ventr. inspicien. qui eorum quoque, quæ manifesta
sunt, interpretationem non negligendam censet, haud dubiè eorum
gratiâ, qui minus exculti & præparati ad lectionem accinguntur, per
text. 2. f. 7. in verb. propter simplices & nominis significatione igna-
ros. JOHAN OTTO TABOR de metar. cap. 2. notamus quoad definitum,
quod ut in ipsa rerum penetralia per illud devehimur, SCALIGER
Exercit. 1. sect. 1. ita semper in libris nostris præmittere sœverunt,
Jcti, ut arguunt l. 1. de Just. & Jur. l. 1. de pact. l. 3. de institor. ac-
tion. l. 2. si certum petat. l. 1. de furt. l. 2. de except. Possessionem
à sedeo & sedendo derivari, additâ particulâ pos potis, quæ potens si-
gnificat DN HAHN in obser. ad WESENBECK. Theor. pract. tit. de A. R.
D. num. 2. JUSTUS MEJERUS part. 2. C. A. Lib. 41. titul. de a. vel ai
pos. thes. 3. quasi possideo sit potis, vel potens sedeo, ANDREAS AL-
CIATUS Lib. 1. parerg. cap. 1. DONELLUS Lib. 5. comment. jur. civ. cap.
6. ibiq. HILLIGER lit. A. Nam, ut verba referam Clariss. BICCH Pro-
fess. Argentor. tract. noviss. de possess. duor. in solidum Membr. 2. quæst.
1. qui possident fundum, vel agrum aliquem, ingredi discedere & re-
dire, item in eodem ire, ambulare, sedere, & reliqua munia quasi po-
restatis aliquo jure expedire possunt. Unde hoc assensu excipiens J-
ctus PAULUS in l. 1. ff. de a. vel a. pos. rectè dixit possessio appellata
est. ut & LABEO (cui optimè cognitæ fuisse origines rationesq; ver-
borum notat post AULUM GELLIUM l. 13. N. A. C. 10. CUJACIUS
in parat. C. de acquir. & retin. pos. & ex eo novissimè BICCIUS dict.
loc. TABOR de metar. cap. 2. num. 1.) ait à sedibus quasi positio, quia
naturaliter tenetur ab eo, qui ei insistit, ut conspicitur textus in Pan-
dectis Florentinis, seu, quod idem est, Melfitanis, vel Pisanis ab in-
ventoribus ita dictis HERMANNUS CONRINGIUS de Orig. jur. Germ. c.
27. quas reliquis libris vetustiores, correctiores, & sicubi incastigatæ,
ita ramen scriptas adfirmat JACOB. CUJACIUS in l. 2. de divers. & temp.
prescript. ut castigatæ lectionis inveniendæ suspicandæ sint, & in
Holoandrinâ editone. Quamvis vero nec illi vanè omninò so-
mnuant,

moiant, qui vulgatam in libris Noricis lectionem sequuti; quæ hæc
 visitur: *Possessio appellata est à pedibus, & ut Labeo ait, quasi pedum
 positio, quia naturaliter tenetur ab eo, qui ei insit, freti autoritate
 probatissimorum Latinitatis scriptorum, & inter hos CICERONIS,*
 cui pedem ponere & possidere hæctenus æquipollentia fuerunt, ut
 patet ex ejus *Philip. 2. & 3.* pariter ac *CELSI JCTi in l. 18. §. 2. ff. de a. vel*
a. poss. à pedibus appellationem propugnârunt, ut sunt *BARTOLUS de*
saxo ferrato. FRANCISCUS CONANUS Lib. 3. comment. jur. civil. cap.
8. num. 1. ANDREAS GALLIUS Lib. 2. observ. 129. num. 4. moti, quod
 deprompta à pedibus denominatio cum subjecta *αιπολογια* optimè
 congruat, dum non aliâ corporis parte, quàm pedibus insistimus, at-
 tamen, etsi hæ rationes non usque ad eò frivola, quare & utram-
 que lectionem ceu veram nonnullos, & inter hos *UDALRIC. ZASI-*
UM in Comment. ad titul. de a. vel a. poss. *JOAN. BORCHOLT. ad*
eund. titul. cap. 1. amplecti, nec num à pedibus, numve à sedibus pos-
 sessio derivetur, referre, arbitrari cernimus, illa à sedibus appellatio,
 cum magis proximè voci possessionis accedit, *HEINRIC. ZOESIUS*
Com. noviss. ad D. tit. de a. poss. n. 1. VIGLIUS ad princ. Inst. de testam.
num. 20. HILLIGER in DONELLUM Lib. 5. cap. 6. lit. A. omnium con-
 venientissima ducitur, *HUBERTUS GIPHANIUS ad titul. de a. vel a. poss.*
num. 1. CONCIUS Lib. 1. disp. jur. civil. cap. 9. siquidem à sedendo, un-
 de originem trahit possideo, *DN. BORCHOLT dicit. loc. num. 6.* sedes &
 sessiones veniunt. Et qui possidet, in eum locum, quem possidet,
 quasi sedem figit, imò *sedes habere* idem esse, quod *possidere*, liquet
ex l. 203. ff. de V. S. nec non tam pedibus (quod maximum pondus
afferre suæ sententiæ autumant superiores) quàm manibus & aliâ quo-
que corporis parte possessio apprehenditur l. 47. ff. de a. vel a. posses.
 Unde rectè omnium adversus hos insurgit *JUSTUS MEJERUS C. A.*
part. 3. Lib. 41. titul. 2. hoc argum. (quod ad fufiorem hujus rei in-
 tellectum adscribere libuit) *Quicquid habet in se, sive à natura sua,*
quandam quasi sedium positionem, id rectè appellatur à sedibus; At
possessio habet in se quandam quasi sedium positionem. E. Possessio re-
ctè appellatur à sedibus quasi positio. Minorem firmam ostendit hoc
 pro syllogismo: *Quicquid naturaliter (id est, secundum primævam*
possessionis naturam, & ex fine possessionis, quem ratio naturalis in
possessione introducendâ spectavit) tenetur ab eo, qui ei insit, id ha-

40.

50.

60.

bet in se quandam sedium possessionem. At possessio naturaliter tene-
 tur ab eo, qui ei (possessioni) insistit. E. Possessio in se habet quan-
 dam quasi sedium positionem: Est autem insistere possessioni in dict.
 l. i. in princ. non simpliciter stare in re possessa, aut in rem possessam in-
 gressum esse, aut rem occupasse: Sed potius continuare actum posses-
 sionis velle, atque ita insistere possessioni continuanda. Cujusmodi
 40. animus apparet quodammodo in eo, qui sedes ponit, sive qui se compo-
 nit ad sedendum: in hoc enim non simplex transeundis, sed aliqua com-
 morandi voluntas apparet: cuiusmodi voluntatem oportet inesse in
 possessione, sive possessore. Et tantum quoad definitum. Definitio-
 nem quod spectat, occurrit (1.) Genus, quod est detentio, sive deten-
 tatio, ut est in Pandectis Florentinis in l. 15. §. fin ff. ex quib. caus. ma-
 jor. & c. l. 5. ff. de impensis in res dotales factis. HUGO de ROX de eo,
 quod iustum est lib. 3. tit. 1. §. 5. Græcis κατοχή, ut patet ex illa
 THEOPHILI in princ. Inst. de Interdict. & quæ est in vet. gloss. Græc.
 DN. GOTHOFR. in l. i. princ. ff. de a. vel a. poss. ad verb. κατοχή:
 νόμη ἐστὶ σωματικῆς πραγμάτων κατοχή ὡς τὰ ἐν νόμῳ ἐστὶ
 ἀσωματικῆς πραγμάτων κτήσις. Quod ut simplicissimum,
 50. ita longè verissimum rectè dicitur FRANCISCO DUARENO ad titul. de
 a. vel a. posses. & lib. 1. annivers. diss. cap. 18. ob id, quoniam sedere,
 unde possessio dicitur quasi positio, in loco aliquo, aut in locum quem-
 piam se ponere nemo potest, nisi qui locum detinet, quare scitè do-
 cuerunt JCTI omnem possessionem acquiri corpore & animo, neque
 per se animo, neque per se corpore, in l. 3. princ. l. 8. ff. de a. vel a.
 poss. l. 153. ff. de R. J. & possessionem facti esse, l. 1. §. 1. ff. de a. vel
 a. poss. l. 1. §. Schavola si is, qui testamento lib. esse. & c. l. 48. ff. de A.
 R. D. imò plurimum facti habere, l. 19 ff. ex quib. caus. major. sicut
 & Imperator in l. unic. C. de usucap. transformand. detinendi verbo
 aliquoties utitur pro possidendi, & possessionem detentionem, pos-
 sessorem verò detentatorem appellat in l. penult. C. de prescript. 30.
 60. vel 40. annor. Huic verò nostræ definitioni destinato generi, quod
 κατοχή Græcis dici asseveravimus, & propriè detentionem cum
 animo sibi retinendi innuere, siquidem Græcis κατήξειδεν, quod
 retinendi animo aliquid occupare & tenere, et si nonnulli, præter
 eos, qui JAVOLENI JCTI pronunciatio innixi in l. 115. ff. de V. S. (quo
 tamen,

tamen, dum per usum possessionem definit, detentionem per usum vo-
cabulum intellexit, ceu illud accipere siveverunt JACOB CUIJACIUS *in*
paratit. ad titul. de a. vel a. poss. in ff. & C. JOHAN. BORCHOLT. ad
eund. tit. cap. 1. num. 14.) usum id constituunt, repugnare audent,
& confisi auctoritati *leg. 44 princ. l. 49. princ. §. 1. ff. de a. vel a. poss.*
l. 5. C. de lib. caus. l. 2. §. 38. ff. ne quid in loco publico vel itin. l. 10. C.
de a. poss. l. 37. §. ult. de A. Empti l. 48. §. 1. ff. de A. R. D. per jus pos-
sessionem definiri malunt, quoniam ex possessione juris effectus na-
scatur, & plurimum illa ex jure mutuetur; omnium tamen, sicut &
illi, qui per usum possessionem definiunt, uepotè qui incassum labo-
rant, quippè & seruitutibus utimur, l. 2. in fin. ff. de precar. & locis
publicis, & plures in solidum re uti possunt, l. 5. §. 15. Commod. licet
nulla adest vera possessio, & rem locatam commodatamve alteri pos-
sidemus, licet non utimur FRANCISCUS HOTOMANNUS 9. obs. 1. HU-
BERTUS GIPHANIUS in l. 1. ff. de a. vel a. poss. num. 85. GOEDEUS ad
d. l. 115. de V. S. ubi possessionis definitionem ex dict. leg. depromi
non posse, adfirmat, cum illic possessio alio significatu veniat pro
certà fundi specie & post hos TURAMIN de substant. possess. cap. 5. n.
33. pessimè agunt, siquidem nullus emergit consequentiæ fluxus, ut
post HUGONEM DONELLUM Lib. 5. Comment. jur. civil. cap. 6. PE-
TRUM GREGORIUM Synt. 13. num. 6. ALCIATUM de s. ped. præscr. num.
95. & ad l. 1. ff. de a. vel a. poss. num. 25. sentit FRANCISCUS DUARE-
NIUS in d. l. 1. ff. de a. vel a. poss. Ex possessione juris effectus nascitur.
E. ipsa jus est. Nam & ex contractibus oritur obligatio, ac tritum est
ex facto jus oriri. Ac licet animum in possessione concurrere oporteat,
tamen & velle facti est, as voluntatis quæstio distinguitur à quæstione
juris, qui tandem argumentu utrinque relatu scribit: possessionem
consistere præcipuè in facto & apprehensione aliquid tamen juris ple-
rumque ei accedere, & approbationem juris civilis quia animo reti-
neatur. Licet enim voluntas facti sit, tamen opus supplemento juris,
quia. si naturam spectes, animus solus non sufficeret. Et certè Genus
possessionis jus esse nequit, ut ut illud à BARTOLO traditum perfectis-
simum appellant & minus captionis habere SOEINUS ALCIATUS in l.
1. ff. de a. vel a. poss. num. 20. 25. BORCHOLT. ad eund. ritul. cap. 1.
num. 17. HAHN. in obs. ad WESENBEC. Theor. pract. tit. de a. vel a.
poss. n. 2. p. 501. siquidem & injusta vera est possessio, vi l. 3. §. 5. ff.

- de a. vel a. poss. cui tamen hoc genus minus convenit, cum nil omnino juris accedere potest possessioni injustæ, nec quicquam injusti, quoniam jus à justitia derivatur, juris esse, TURAMIN. de substant. possess. cap. 3. num. 24. & ex eo OSWALD. HILLIGER ad DONELLUM lib. 5. cap. 4. lit. C. imò possessionem substerni prædicamento actionis hætenus manifestum evasit & nihil aliud esse, quam possidentis actionem, jus verò huic prædicamento subijci nemo edocuit, quare, ut possessio est ipsum factum, tam quoad initia productiva, vel ut est in fieri, quam quoad producta, secus ut aliàs æstumant COVAR. in cap. poss. mal. fid. de Reg. Jur. in 6to in 2 part. init. num. 3. BARTOL. ZASIVS in l. 1. ff. de a. vel a. poss. JOHAN. SCHNEIDV. in §. 5. Inst. de Interdict. num. 9. quos rectissime refellit VACON. declar. 32. Perinde est, scribens, ac si dicas: statua, dum fit, ænea est, facta autem aurea. Hereditas, dum acquiritur, est facti, quæ sita juris. Leges quæ possessionem facti vocant, non considerant modum acquirendi, sed essentiam jam quæ sita. Et quæritur non de factione possessionis, sed de ipsa in actu existente, quæ cum fit, non habet nomen possessionis, & cum eo ALCIATUS Lib. de 5. ped. præscript. n. 96. & seq. merito & genus detentio, quæ facti est, constituitur, per l. 1. §. 3. 4. l. 29. ff. de a. vel a. poss. l. 19. ff. ex quib. caus. major. & c. l. 12. §. 2. ff. de cap. tiv. & postlim. l. 1. §. 15. si is, qui testam. lib. esse jus. est. JUSTUS MEJERUS part. 2. C. A. lib. 41. titul. 2. thes. 4. GREGOR. BICCIUS Rer. quotid. sect. 3. de poss. p. 330. Verbum REI, quod post hæc in definitione II. se ostendit, etsi admodum generale, DN. MEJER. in Commentar. MS. ad pr. Inst. de R. D. HARPRECHT. ad pr. 1. ibid. n. 4. JOAN. OTTO TABOR part. 2. Jurupr. meth. thes. 1. adeò, ut non tantum ea complectatur, quæ pecuniæ appellatione significantur, unde est, quod vocatur pecunia, mox etiam res vocetur l. 68. l. si item. ff. de jurid. omn. jud. l. fin. ff. de condict. caus. dat. §. pretium. Inst. de emt. vendit. l. 104. l. 58. l. 97. ff. de a. vel a. poss. non verò contra, l. rei. ff. de V. S. verum etiam ad ea, quæ ejus significationem excedunt, cujusmodi sunt homines, liberi, res sacræ, sanctæ, religiosæ, & si quæ sunt aliæ hominum commercium & patrimonium fugientes, titul. Inst. de R. D. §. fin. Inst. de emt. vendit. quæ, cum in patrimonio nostro non sunt, neque æstimationem pecuniariam recipiunt, dict. §. fin. l. 83. §. 4. l. 108. ff. de Verb. Oblig. l. 106. ff. de R. 3. §. sacræ. cum seq. Inst. de R. D. pecunia vocari

vocari nequeunt, deficiente ejus appellationis ratione, ac origine,
porrigatur, l. 1. l. 2. l. 3. l. 4. l. 6. l. penult. l. ult. ff. de R. D. imò ad-
eò latissimum, ut vulgò vocabulum transcendens audiat, siquidem ad
omne ens & non ens referri potest, (omne enim quod est, rei nomi-
ne & appellatione demonstratur SCALIG. 7. Poëtic. 2. & Lib. 3. Poë-
tic. 4.) & ob id in jure nostro viginti numero plures recipit significa-
40. tiones, quæ omnes has cognoscere avidò patebunt apud HORMAN-
NUM, SPIGELIUM, OLDENDORPIUM, PETRUM REBUFFUM ad l. 5. l. 23.
ff. de V. S. & post hos SIMONEM SCARDIUM in Lexic. Jurid. & ad res
mobiles pariter ac immobiles seu soli, quo nomine tam prædia urba-
na, quam rustica designantur, CLAUDIUS SALMASIUS de modo usurar.
cap. 12. p. m. 494 tam corpora, quam jura extenditur, quæ tangi, vi-
deriq; naturâ suâ nequeunt, quia jure ac facultate nituntur, puta usus-
fructus, iter, actus, hereditas, obligatio, nomen, tot. titul. inst. de
Reb. corpor. & incorpor. l. 49. ff. de V. S. l. 1. l. 2. l. 3. l. 4. & tot. titul.
ff. & Cod. de hered. vel act. n. vendit. Hic tamen ad res corpora-
les, quæ tactui aspectuive suâ naturâ subsunt, sive mobiles, ut homo,
sive immobiles, veluti fundus, tot. tit. inst. de Reb. corpor. & incor-
por. l. 92. ff. de V. S. utpotè cum incorporales non possidentur, l. 3. 50.
princ. ff. de a. vel a. poss. Nobiliss. DN. GEORG. ADAM. STRUV. Præ-
ceptor meus, dum 7 EN Æ viverem, Exercitat. feudal. 12. thes. 2. su-
prâ cap. 2. Tantum spectat. III. Forma specifica exprimitur in ver-
bis: cum animo & affectione insistendi suo nomine & sibi, l. 1. §. 20.
l. 18. princ. l. 40. §. 1. ff. de a. vel a. poss. l. 26. C. de donat. l. 4. §. 8.
ff. de precar. Quippè quàm prius detentio additam habet illam
affectionem, possessio evadit, quàm prius verò illa defecerit, pos-
sessio æquè deficiet, per l. 1. §. 3. §. 19. §. 20. l. 3. §. 1. 2. 6 l. 17. §. 1. l.
41. ff. de a. vel a. poss. ERANCISCUS DUARENUS Lib. 1. Diss. annivers.
cap. 18. ANTONIUS PEREZIUS in Codic. Lib. 7. titul. de acquir. vel re-
tin. poss. nam. r. HEINRIC ZOESIUS Com. noviss. ad D. tit. de a. poss.
num. 1. cum, ut alia animus facta distingvit, vi l. 1. §. 3. l. 14. ff. ad L.
Cornel. de sicar. l. 39. l. 33. in princ. & ibi GOTHOFRED. ff. de furt. l.
3. §. 1. 3. ult. l. 18. §. 4 ff. de injur. l. 7. §. 5. Ex quib. caus. in poss. ear. 60.
l. 167. §. 1. ff. de Reg. jur. ita & hic animus possidere cupientis factum
distinctum inducit, seu detentionem possidentis, hoc est, possessio-
nem ab alia quavis detentione separat. Et ob id, ut verba referam

JUSTI

JUSTI MEJERI *part. 2. C. A. Lib. 41. titul. 2. thes. 4.* quia quis retento
 dominio potest alii possessionem concedere: ex animo retinendi domini-
 um, non etiam retinetur possessio: neque si quis usum aliquem rei vel
 40. custodiam sibi velit habere, ut in l. 5. §. 2. ut in poss. legat, illicò pos-
 sidet, cum tenet eo animo, ut sibi habeat possessionem: sive nudam si-
 bi possessionem habere velit, sive cum possessione dominium, atque fru-
 ctum rei: sufficit enim eum insistere possessioni, id est, tenere eo ani-
 mo, ut sibi non alii rem ipsam, sive corpus ipsum habeat. Ut verò ani-
 mus ille, de quo diximus, sibi habendi, maximè omnium liquet in eo,
 qui pro suo possidet, l. 44. §. 4. l. 47. princ. ff. de a. vel a. poss. l. 38. §.
 5. ff. de legat. 3. ita nec obscurus visitur in illo, qui non pro suo, sed
 pro alieno, adeòq; naturaliter tantum possidet, l. 22. §. 1. ff. de noxal.
 action. l. 32. in princ. ff. de usucap. l. 21. §. 1. ff. de precar. l. 45. §. 1. ff.
 de legat. 1. §. 4. Inst. de interdicit. Quamvis enim dominio se desti-
 tutum optimè novit, & hinc id quasi respuit, corpus tamen rei non
 æquè rejicit, sed id consequi maximè cupit, ut, quoties arriserit, na-
 turalis ejusdem possessionis compos reddi, eiq; insistere, vel tenere
 illam ac custodire queat, l. 1. princ. l. 3. §. 13. ff. de a. vel a. poss. l. 16.
 §. 1. ff. de usu & habitation. l. 11. ff. de vi & vi armat. l. 2. §. 2. ff. uti
 50. possideris. His naturam possessionis formaliter declarasse satis est,
 vid. cui volupe, WESSEBEC. in paralit. hic DUARENUM in Commens.
 ad tit. de a. vel a. poss. GOEDD. in c. 1. n. 119. de sequestr. poss. & fr.

CAPUT IV.
 DE

DISTRIBUTIONE POSSESSIONIS.

EVolutà hanc in faciem possessionis definitione, divisiones ad ulti-
 mum in hoc primo membro, quoniam secundum illud ATALIA-
 TÆ in *Synopsi titul. 3.* distributio, sive partitio *ἔνοσιον* & dilu-
 cidam facit, subjicere operæ pretium ducimus. Et quamvis ferè re-
 ctè sentiunt cum AZONE CONTIUS 1. d. 9. ZASIVS in l. 1. princ. ff. de a.
 60. vel a. poss. unicam esse veram ac propriam possessionem, neque ut ge-
 nus in species dividi posse, JUSTUS MEJERUS *part. 2. C. A. titul. de a.
 vel a. poss. thes. 5.* aut etfi varia possessionum prostant genera in l. 3.
 §. 21. §. ult. ff. de a. vel a. poss. variæq; notentur divisiones, eas tamen
 veras in species generis divisiones haud esse, GREGOR. BICCIUS ad §.

EX COM-

Ex contrario. l. 3. ff. de a. vel a. poss. part. 1. num. 26. siquidem in ver-
bis illis *dict. l. 3. §. 21. ff. dict. titul. species esse infinitas divisionem*
sumi scribunt, & inter hos TURAMIN *de vera substant. possess. cap. 8.*
non ex eo, quod respicit essentiam possessionis, sed ex causis acquiren-
di, quæ extra eam, *vid. CORNEL. à RENTEL. centur. contror. qq. de*
poss. q. 2. OSWALD. HILLIGER in DONELLUM Lib. 5. cap. 7. in notat.
lit. A. Claris. HAHN in observ. ad WESENH. Theor. pract. tit. de a.
vel a. poss. num. 3. Aliquas tamen hæc notare sive divisiones, non ta-
men ut generis in species, sive causas acquirendi, quo intima hujus ma-
terię repagula perrumpantur, methodi lex nobis imponit. Et qui-
dem, præter id, quod tot genera esse possessionum evulgârunt Dd.
quot sunt causæ acquirendi ejus, quod nostrum non est, *vel est pro-*
pria, seu corporu, & rei corporalis cum animo sibi habendi, l. 3. in princ.
dict. titul. vel impropria, seu quasi possessio & jura, quæ est rei incor-
poralis: cum affectione sibi velut possidendi quasi detentio l. ult. de
servitut. l. 4. §. 26 ff. de usurp. & usucap. l. 3. §. pen. ff. de vi & vi ar-
mat. HERMAN. VULTEJUS Lib. 1. Jurispr. Rom. cap. 67. num. 7. Ultra-
que hæc, quam ordine primam solumus, *justa est vel injusta secun-*
dum PAULUM in l. 3. §. 5. ff. de a. vel a. poss. ubi TREBATIUM existi-
masse refert, alium posse justè, alium verò injustè possidere, de qua
idem meminit *in l. 5. pariter & ULPIANUS in l. 3. ff. uti possidet. JU-*
STA POSSESSIO, cum illa, quam plerique tradunt descriptio, nem-
pe, quod ea justa dicatur, quando civiliter possidet, maximè ruinosa,
ex eo, quod non tantùm justè possidere hæcenus innotuit, qui civili-
ter possidet, verùm etiam, qui naturaliter, prout liquet in Creditore
pignoris, qui etfi naturaliter possidet, *l. 35. §. ult. l. 40. §. 2. ff. de pi-*
gnor. action. l. 3. §. ult. ff. ad exhibendum. l. 37. ff. de A. R. D. justè
tamen possidet, l. 22. §. 1. ff. de Noxal. action. l. 13. ff. de pupl. action.
& qui precariò rem accepit, quem, spretò, quod naturaliter posside-
at, justè nihilominus possidere, jura docent *in dict. l. 22. ff. de Noxal.*
action. l. 7. §. 4. commun. dividund. EST DETENTIO, QVAM
QVIS BONA FIDE ET JUSTA EX CAUSA LEGIBUS
PROBATA, CUM POSSIDENDI AFFECTIONE SIBI
HABET, SIVE CIVILITER, SIVE NATURALITER POS-
SIDET, DN. BORCHOLT. ad titul. de a. vel a. possess. cap. 2. num. 3.
INJUSTA EST REI DETENTIO EX CAUSA INJUSTA,

C ADEO-

40.

50.

60.

ADEOQUE IMPROBA CUM DESTINATIONE POSSIDENDI. Cujusmodi possessorem adfirmant Dd. QUI VI POSSIDET, utpotè cum vis à Prætorè legibus etiam Juliis publicorum & privatorum, tum constitutionibus Imperatorum prohibetur, l. 1. §. 1. ff. de vi & vi armat. & eum, QUI CLAM POSSIDET, in quem interdictum de clandestina possessione Prætor erogavit, l. 7. §. Julianus. ff. commun. dividund. QUI FURTIVE unde tamen nullum furtū arguitur, siquidem rei immobilis, abolitā veterum sententiā, etiam fundi locive furtum fieri existimantium per §. furtiva 2. versic. Quod autem in verb. abolita Inst. de usuc. & long. tempor. præscript. JACOB CUIACIUS ad African. tractat. 1. in explicat. l. si de eo fundo. ff. de a vel a. poss. non committitur, sed tantum mobilis, l. 1. ff. de distract. pignor. ingressus est possessionem fundi, ignorante eo, quem sibi controversiam futurum suspicabatur, & ne faceret, timebat, l. clam possidere. 6. in princ. ff. de a. vel a. poss. AUT PRECARIO POSSIDET, sicut hæc tria vi, clam & precario cōjuncta cernimus in l. 1. ff. uti possidetis. l. 10. ff. si servitus vindicetur. l. 14. ff. de vi & vi armat. l. 22. ff. de A. R. D. l. 13. §. 1. ff. de a. vel a. poss. Quod factum notant Dd. ob interdicta, quæ dantur possessori etiam injusto, & non tantum civiliter, sed etiam naturaliter possidenti l. 1. §. dejicitur. & l. 3. §. unde vi. ff. de vi & vi armat. l. 2. ff. uti possidetis. Prætor enim possessorem qualemcunque tuetur, ut majoris tumultus occasio præcidatur, sed excipit hunc casum, quo possessor possidet, aut vi, clam, aut precario ab eo, contra quem petit sibi dari interdictum. Hæc enim conditio impudens ac improba meritò visa est Prætori, non tantum in vi, aut clam, sed etiam in precario, quia possessor precarius, etsi non est injustus, is tamen redditur pariter & impudens, imò æquitatem naturalem violat, si se opponit ei, à quo precarii possessionem obtinuit, l. 2. ff. de precar. HUBERTUS GIPHANIUS ad l. 5. ff. de a. vel a. possess. Ex justa possessione bonæ fidei possessor dicitur, & bonæ fidei possessio, quæ ea est, cum quis ab illo possidet, qui dominus non est, quem tamen dominum arbitratur, & hinc opinione suâ dominum se venditat, licet opinio illa justa esse nequit, nisi modi ii præcesserint, quibus dominium revera acquiri solet, PETRUS GUELINUS de jur. novis. Lib. 2. cap. 1. pag. 50. seu qui se rem ex justo titulo probabiliter habere existimat, princ. Inst. de usucap. l. 109. ff. de V. S. l. 27. ff. de contrab. emt. l. ult. ff. pro emptore

ptore nec scientiam habet rei alienæ, ut eum describit CONTANTINUS
HARMENOPOLUS *Lib. 1. Epitom. titul. 3.* dum inquit, καλῆ πίσι, το-
πίσι, ἐκ εἰδῶς ὅτι ἀλλότριον τὸ πράγμα. Ex injusta verò posses-
sione *male fidei possessor* nomen trahit, qui ex justo titulo sese rem non
habere optimè novit, *d. l. 27. ff. de A. R. D. l. ult. ff. pro emt.* quam-
vis eum civilia judicia ut dominum tumentur, HUGO GROTIUS *de Jur.* 40.
Bell. & Pac. Lib. 3. cap. 7. §. 6. Quibus ita libatis, apertum evadit:
inter bonæ fidei & justam possessionem, vel justum possessorem &
contra nullam omninò differentiam intervenire, JOHAN. BORCHOLT.
ad titul. de a. vel a. poss. cap. 2. divis. 2. num. 1. Justa ab his possessio
vel *naturalis est*, vel *civilis*, prout hujus distributionis, ut ut eam eva-
nidam clamitant AZO & antiquus glossator PLACENTINUS RIPA *in ru-*
bric. de caus. poss. & propriet. X. ALCIATUS SOCINUS *in l. 1. ff. de a.*
vel a. poss. meminit JCTUS *in l. 1. §. 9. ff. de vi & vi armat. l. 3. §. ult.*
ff. ad Exhib. l. 2. §. 1. ff. pro hered. l. 38. §. 7. ff. de V. O. & præsertim
in l. 10. C. de acquir. poss. Hanc rejectis BARTOLI ceu obscurâ & alio-
rum præprimis ZASII *in l. 1. ff. de a. vel a. poss.* qui naturalem vocant, 50.
quando quis corpore, civilem, quando animo possidet falsis definitio-
nibus, quippe sive acquisitionem, sive retentionem, sive amissionem
possessionis spectamus, nunquam possessio sine animo esse potest. Nul-
la enim possessio tam naturalis, quàm civilis sine animo & corpore
simultaneè concurrentibus acquiritur, *l. 3. in princ. l. 8. ff. de a. vel*
a. poss. l. fere ff. de R. J. dicunt saniores: *rei detentionem, quæ ex justa*
dominii acquirendi causa, cum animo & cogitatione domini habetur,
l. 22. §. 1. ff. de noxal. action. l. 67. ff. de furt. l. pen. C. eod. ANTON. PE-
REZ. *in Cod. titul. 32. num. 2.* HUGO de ROY *de eo, quod justum est,*
Lib. 3. titul. 1. §. 5. pag. mib. 233. cum qua coincidit illa Græco-
rum *insynops. basilicon. Lib. 50. titul. 3. κατὰ τὰς νόμους νόμῃ ἐστὶ ψυ-*
χῆ δεσπότητον & κατοχή. Quare patet; non inde civili possessioni,
ut aliàs sentit CHAROND. 1. *verisim. 6.* nomen civilis inditum, quod
jure civili approbata certam formam accepit, legisq; interpretatione
valet, siquidem *omnis*, ut rectè LOPEZ. 2. *animad. cap. 17. est juris gen-* 60.
tium, quia possessio causa domini, Dominium autem jure gentium cæ-
pit à possessione, l. 1. §. 1. ff. de a. vel. poss. Nec tantum addidit aut
detrahit his jus civile, ut jus gentium mutet. Hinc & civilis possessio
vocatur naturalis l. 11. ff. de A. R. D. id est, juris gentium. Diviso au-

rem possessionis naturalis & civilis eo tendit, ut distinguat detentationem nudam à verâ possessione, quæ unica est. Et naturalis dicitur nuda detentatio, non quod vera possessio naturalis non sit, sed quia habet id, quod est primum in possessione, à quo ipsa ortum habet sc. occupationem & detentationem. Hæc LOPEZ, ex quibus apparet, civilem possessionem non esse nudam detentationem, sed adjunctum habere animum opinione & cogitatione domini, atque omnes, qui usucapiunt, naturalis enim possessio usucapionem non parit, secundum COVAR. in relect. cap. possessor. de R. J. in 6to in 2. part. relect. inii. numer. 7. ac rectè per textum expressum in leg. 2. §. fin. pro herede HUGO de ROY de eo, quod justum est. Lib. 3. titul. 2. §. 5. unde tamen juri divino aut gentium non repugnat, nec injustus possessionis acquirendæ modus, licet id, quod nostrum est, sine facto nostro in alium transferri non potest, l. 11. ff. de R. J. l. 2. ff. de his, qui sui vel alieni jur. siquidem id in contractibus præcipuè obtinet, non autem in iis, quæ à lege, sive vi & potestate legis fiunt, JACOBUS MÆSTERTIUS de Just. Rom. Leg. Lib. 2. Dubit. 39. atque adeò ad συναλλαγμα ἐκέρσιον (ut cum PHILOSOPHO loquar s. Eth. 2.) non verò ἐκέρσιον pertinet, aut nemo locupletari cum alterius detrimento debet l. 206. ff. de R. J. c. locupletari. 48. de Reg. Jur. in 6to. utpote cum id in usucapione non obtingit, latè JACOBUS MÆSTERTIUS Lib. 2. de Just. Rom. Leg. Dub. 39. hæc ratione possidere, l. 3. §. ult. ff. ad exhibendum. l. 1. §. 4. l. 30. princ. ff. de a. vel a. poss. l. 23. princ. l. 33. ff. de usurp. & usuc. l. 2. §. 1. ff. pro herede. l. 1. §. 2. ff. pro donato. l. 1. §. 9. 10. ff. de vi & vi armat. ob id, quod omnes, qui usucapiunt, possident animo, opinione & cogitatione domini, DN. BORCHOLTFÆPIUS dicit tractat. cap. 2. Illam nempe naturalem, dicunt, qua quis rem tenet animo quidem sibi habendi, sed absque opinione domini, non tamen contra jus possessionis. ANTON. PEREZ. in Codic. Lib. 7. titul. de acquir. & retinend. possess. num. 2. HEINRICUS ZOESIUS Commentar. noviss. ad D. Lib. 41. titul. de a. vel. a. possess. num. 4. seu quæ rem animo habendi jus ista re, cujus dominium alteri elargimur, possidemus, l. ult. §. 1. ff. de precar. l. 22. §. 1. ff. de Noxal. action. l. 37. ff. de acquir. rer. domin. l. 13. §. 1. ff. de public. in rem action. l. 40. in fin ff de pignor. action. Nobiliss. DN. GEORG. ADAM STRUVE Exercit. Feudal. 12. tb. 2: Quomodo possidet, Qui PRECARIO ACCEPIT,

CEPIT, is, enim, licet iurè & naturaliter possidet, animum tamen ac opinionem domini, cum rem, quam precario accepit, suam non esse novit, sed ejus, à quo precario accepit, nunquam imbuat, *l. 13. §. 1. ff. de publician. in rem action.* QUI VI, CLAM AUT INJUSTE POSSIDET, non enim fieri potest, licet reclamat BACHOVIVS *in nor. ad WESENB. tit. de a. vel a. poss.* ut se dominum esse opinetur, qui se vi possidere novit, vel clam. Quomodo etiam possidere USUFRUCTUARIUM jura docent in *l. naturaliter. 12. ff. de a. vel a. poss. l. 1. §. ait prator. ff. quod Legator.* EMPHYTEUTAM, per tradita JASONIS *in dict. l. naturaliter. in princ. num. 15. ff. de a. vel a. possess.* JACOBI MENOCHII *de recuper. possession. in 1. remed. num. 67. & de retinend. possession. remed. 3. num. 85.* pariter ac VASALLUM, utpotè cui, æquè ac usufructuarius & Emphyteuta suum non esse norunt rei in usumfructum vel emphyteusin traditæ dominium, usumfructum in feudo solùm ad se spectare, cognitum esse, ac naturalis possessionis, non civilis eum compotem reddi notat OBERTUS de ORTO *in cap. un. §. fin. in quib. caus. feudum amittatur* ob id, quod hæc, secus ac ad hanc controversiam ferè caligantes Pseudo interpretes cum BALDO somniant, solius domini sit proprietatis, *cap. un. in fin. in quib. caus. feud. amir. 2. Feud. RAVENNAS, AFFLICT. ISERNIA, SCHENCK. in cap. 1. §. Rei autem de investitur. de re alien. fact.* nec in vasallum descendere possit, refragante ipsa possessionis civilis naturâ, quæ animum sibi habendi rem plenâ proprietate, qui tamen Vasallo, utpote animo sibi habendi usumfructum feudalem seu dominium utile, non proprietatem plenam seu dominium plenum possidenti deest, efflagitet BOCER. *de Fur. Domin. & Vasall. lib. 2. cap. 1. num. 4.* Nobiliss. DN. GEORG. ADAM STRUVE *Favor meus multo nominibus suspiciendus, dict. loc. rhes. 2.* HEINRIC. à ROSENTHAL *in amplis. Commentar. de feudis conclusion. 8. cap. 1. num. 2. 3. 4. & seqq.* Et hisce membrum hujus tractationis primum expediimus, quibus ad alterum properat intentio de POSSESSIONE ACQVIRENDA.

40.

50.

60.

C 3

MEMBRI

MEMBRI II.

DE

ACQUIRENDA POSSESSIONE.

CAPUT I.

DE PERSONIS AD ACQUIREN-
DUM IDONEIS.

- EXpositis membro superiori ad hanc legem nostram & paragrophum generalioribus, specialia hoc secundo methodi ac instituti ratione ducti substernimus auspiciando ea à personis, prout ex rubrica patuit, in hoc nigro ad possidendum acquirendumve aptis. Pol-
 40. lent verò possessionem acquirendi facultate omnes, quibus adest possidendi animus, HUGO DONELLUS *Lib. 5. Comment. jur. civil. cap. 11.* JUSTUS MEJERUS *C. 3. A. part. 2. lib. 41. titul. 2. thes. 8.* TAM PER SE IPSOS, ut à Paulo traditum in *leg. 1. §. apiscimur. ff. de a. vel a. poss. si modò mentis compotes, & puberes, vel etiam impuberes, infantia tamen & pubertati proximi, l. 10. ff. de a. 2. dom. princ. instit. per quas person. cuique acquir. princ. Inst. per quas person. obligatio nob. acquir.* FRANCISCUS DUARENUS ad *titul. de a. vel a. poss. l. 1. vers. sed furiosus.* Ut sunt (1.) PATERFAMILIAS per
 50. *l. 4. §. 1. ff. de usurp. & usucap.* qui etiam verus non juris solùm dotalis, ut autumat VULTEJUS *discept. schol. cap. 19.* sed magis ipsius rei & hujus non modò æstimatò in dotem datæ, ut argutatur DONELLUS *Lib. 14. Comment. jur. civil. cap. 4.* sed & inæstimatæ audit possessor & dominus actu pariter & exercitio, respectu tamen habito ad tempus constantis matrimonii, *l. 7. §. 3. ff. l. 23. C. de jur. dot. l. 13. §. 2. ff. de fund. dotal. l. 47. §. ult. ff. de pecul. non item dissoluti, quippe cujus intuitu subtilitate tantummodò juris Patremfamilias seu maritum JUSTINIANUS dominum appellat, in l. 30. C. de jur. dot. id quod assensu excipiens JO. del. CASTILLO con-
 60. trov. quotid. de usufruct. cap. 4. Quicquid verò intemp. inquit, quantumq; variant, maritum rerum dotalium verum dominium constante matrimonio habere verius semper putavi. vid. OZWALDUS HILLIGER in DONELLUM *Lib. 14. cap. 4. lit. F.* II. PUPILLUS, qui major est infante, HUBERTUS GIPHANIUS ad *titul. de a. vel a. vel**

a. poss. num. 11. & intellectum possidendi habet, JUSTUS MEJERUS part. 2. C. 7. A. Lib. 41. tit. 2. ANTON. PEREZ. in Cod. Lib. 7. tit. 32. num. 8. is enim, quoniam ejus jam est ætatis, ut intellectum capiat, etsi leges civiles justâ ratione motæ in aliquibus causis hujus facta irrita pronunciant, HUGO GROTIUS de Jur. Bell. & Pac. Lib. 2. cap. 11. § 5. utpote in alienatione per §. fin. Inst. quid alien lic. vel non. l. 2, § si pupillo. ff. de solut in contractibus, siquidem, quamvis ex iis sive facti sunt locupletiores, sive non, ut ex veriori Dd. sententia tradunt MOLINA de Jusf. & Jur. tom. 1. disp. 167. CARD. de LUGO disp. 221. sect. 10. num 288. & seqq. naturaliter obligantur, lex tamen positiva, cujus etiam hi effectus sunt proprii, ac proinde cum jure naturæ ac gentium nihil habent commune, nisi quod quibus locis obtinent, ibi ea servare etiam naturale est, HUGO GROTIUS dict. loc. §. 5. in fin. obligationem ob judicii & ætatis pupillaris infirmitatem annihilat, ANTONIUS PEREZIUS in Codic. Lib. 5. titul. de auct. præstand. num. 8. etiam sine tutore auctore possessionem acquirere potest, l. 4. §. 2. l. 11. l. 32. ff. l. 3. C. de acquir. poss. ut rectè à NERVA & cæteris discedens OFFILIUS hujusq; sententiam amplectens P A U L U S ætumat in l. 1. §. adipiscimur. ff. dict. titul. motus, quod acquisitio possessionis, & rem apprehendere, aut velle facti sit, non juris, & ob id, quoniam in iis, quæ facti sunt, spretò, quod in iis, quæ sunt juris, pupillus personam legitimam non habeat sine tutore suo, FRANCISCUS DUARENUS dict. loc. in verb. adipiscimur. illa juris autoritas non spectetur, nec impediri per eam possit, quò minus rem teneat, quò minus tenere velit. III. U X O R, quam, spretò, quod magna sit inter interpretes contentio, quæ nã possessio transferatur, licet dominium ad eam non devolvi certum est, l. 1. l. 2. l. 3. ff. de donat. inter vir. & uxor. & nonnulli dicendum potius arbitrantur, quod uxor possideat quidem, sed quia possessio ei avocari possit à marito, non possidere videatur quoniam possessionem minimè adeptus credatur, qui eam retinere non possit, vi l. 26. ff. de donat. inter vir. & uxor. cæteri v. possessionem iu uxorem quidem transire, etiam civilem autumant, sed sine effectu civili, per dict. leg. 28. solius tamen naturalis possessionis verè compotem reddi asserere cum magno Jcto FRANCISCO DUARENO nil vereor ad hunc titulum de a. vel a. possess. l. 1. §. si vir uxori. IV. PRODIGUS, nam & hic, licet

40.

50.

60.

cet ex contractu, extra hunc enim obligari potest, ut si ex re veniat obligatio *l. furiosus. l. 24. ff. de O. & A.* quo in casu fideiussorem quoque posse pro eo intervenire docet HUBERTUS GIPHANIUS *ad l. 6. ff. de V. O.* non obligatur, acquirere tamen potest, *l. 6. ff. de V. O.* ubi CUJACIUS *l. 5. §. 1. ff. de acquirend. vel omittend. hered.*

49. JUSTUS MEJERUS *C. 3. A. part. 2. lib. 41. titul. 2.* quippe quamvis prodigo non ipso quidem jure, æquè ut furioso plerique arbitrantur, & inter hos WESENBECIUS *in paratis. tit. de cur. furios num. 2. FACHIN. 2. Controv. cap. 64.* sed ex Magistratus decreto bonis suis interdictum est, quoad diminutionem, ne ea dilapidet, *l. 1. l. 10. ff. de curat. furios.* aut furiosum faciat exitum, *l. 12. §. ult. ff. de tutor. & curator. dat.* HEINRICUS ZOESLIUS *ad Digest. lib. 27. titul. de Curator. furios num. 2.* HAHN *in observ. ad WESENBEC. Theor. pract. titul. de pact. num. 5. verb. prodigi l. 6.* & ibi IASON. DUARENUS *de V. O.* ANTON. PEREZ. *Comment. in Codic. Lib. 5. tit. de curator. furios. n. 5.* hæc tamen interdicta pro ipsis facta contra ipsos ne acquirant, suamq; conditionem lautiozem reddant, converti nequeunt, *l. 4. §. etsi ei. ff. de Reb. cred. d. l. 6. ff. de V. O. l. 25. C. de legib.* HUBERTUS GIPHANIUS *dict. loc. p. m. 383.* V. FILIUSFAMILIAS in rebus castrensibus, *l. 4. §. 1. ff. de usurp. & usucap. l. 17. §. 2. ff. ad municip. vel quasi,* utpote in quibus habetur pro patrefamilias, & feudum constituere potest, *arg. l. 15. §. 1. ff. de pecul. castrens. l. 2. ff. ad Scutum Macedon l. 6. princ. C. de bon. quæ lib. Novel. 123. cap. 19.* HERMAN. VULTEJ. *Lib. 1. de feud. cap. 3. num. 5.* tum adventitiis, CUJACIUS *ad dict. l. 4. §. 1. ff. de usurp. & usucap.* cum in iis pater usufructum, filius verò plenam proprietatem consequitur, *l. 6. princ. §. 2. vers. Sin autem. l. 7. l. fin. §. 6. in fin. C. de bon. quæ lib. l. ult. §. 1. §. 2. C. de inoffic. testam. l. 50. C. de Episc. & Cleric. l. 11. C. qui testam. fac. possess. aded, ut illas, etsi testamentum de iis condere nequit, l. pen. §. ult. C. qui testam. fac. possess. & ibi ANTON. PEREZ. num. 9. BACHOV. ad princ. Inst. quib. non est permis. fac. testam. alienare & in feudum dare possit, l. 7. C. de bon. quæ lib. DN. CARPZOV. *disp. feudal. 3. th. 9. Nov. 117. cap. 1. §. 1.* in verb. *quo volunt modo disponere*, ut habet versio vulgata, quam vitiosam esse iniquè sanè clamitat HENR. BOCER. quamvis enim in Græco textu visitur verbum *διδικῆν*, illud tamen non modò adhibetur*

tur

tur pro administrare, ut ille suaviter somniat, sed etiam de re dispo-
nere, sive alienando, sive alio id eveniat modo, prout, præter alios
scriptores liquet ex CONSTANTINO HARMENOPULO *περὶ
λαορ. νομ. βιβλ. α. tit. β.* dicente: *μὴ ὁ βασιλεὺς ἐπιτρέπει
τοῖς ἀφήλις πρὸς ἰδία διοικεῖν* ubi de minore, qui veniam ætatis im-
petravit, verbum hoc usurpatur: certum verò est, quod ejusmodi mi-
nor de rebus suis possit liberè disponere, ob id enim impetrat veniam
ætatis, ut liberè & pro arbitrio de rebus suis disponere queat. DN.
GEORGIUS ADAM STRUVE *dict. loc. VI. BAN-
NITUS seu PROSCRIPTUS AB IMPERIO* (dixi AB IMPE-
RIO, quamvis enim soli imperatori cum camerà concurrenti ban-
num in delinquentes stringere licet, toti tamen imperio principum
proscriptio reservatur, ut revoluti Germaniæ annales docent, *vid.
AVENTIN. lib. 5. ANNAL. BOJO. & lib. 6. ABBAS URSPERG.
C. 52. sub. Anno 1106. OTTO FRIGINGENS lib. 7. rerum ab origin.
mund. gest. cap. 23. SIGON. lib. 11. de Regno Ital. LUNDORP. tom.
2. act. publ. lib. 6. tract. 24 p. 1161. HIPPOLITUS à LAPIDE de R.
Stat. part. 1. cap. 11. per tot. hæc obiter) qui, etsi ex constitutione
Pacis Publicæ non solùm deportatis æquè, quod postea acquirunt,
possidentibus *arg. l. 17. §. 1. ff. de pæn.* JUSTUS MEJERUS *C. 3. A.
part. 2. Lib. 41. titul. 2.* rectè comparatur, sed etiam deteriore loco
est, & præter id, quod illis aqua & igni interdicitur, *l. 1. §. 2. ff. de le-
gat. 3. l. 99. §. 4. de hered. instit. l. 10. §. ult. ff. ad L. Ful. de vi publ.*
maximam capitis diminutionem patitur, cùm non solùm civitatem,
Romanam, sed etiam omnia humanitatis jura, officiorumq; vicissitu-
dines, quippe omnis homo in eos miles est, HUGO GROTIUS *de
Jur. Bell. & Pac. Lib. 2. cap. 20. §. 17.* adeò perdit, ut nemo eum ur-
be domo hospitiove excipiat. cùm & is, qui Bannitos recipit, si scien-
ter & dolosè id facit SIMON de PRÆT. *Consil. 81. num. 2. & 9.
NEEL. DE BANNITIS. temp. 2. p. 3. q. 20. & seq.* Bannum incur-
rit *Erklärung des Land-Friedens de anno 1548. §. Es soll auch. Or-
din. Cam. part. 2. titul. 10. 12. ANDREAS GAIL. Lib. 2. de Pac. Publ.
cap. 10.* extra tamen limites imperii quicquid acquirit, possidet, *dict.
l. 17. §. 1. ff. de pæn.* JUSTUS MEJERUS *C. 3. A. part. 2. Lib. 41.
titul. 2.* VIII. QVI ROGAVIT, UT SIBI POSSIDERE
LICEAT, *l. 2. §. 3. l. 4. §. 1. l. 5. §. 6. l. 9. l. 12. princ. l. 15. §. ult. l.
16. l. 17. l. ult. ff. de precar. l. 7. §. 4. ff. commun. dividund. l. 9. ff. de**

40.

50.

60.

D

R. V.

R. V. l. 22. §. 1. ff. de noxal. act. l. 9. §. 1. ff. ad Exhibendum. l. 1. §. 1. ff. de public. in rem action. l. 13. §. 7. ff. de a. vel a. poss. §. 4. verb. nam uti possideris. Inst. de Interdict. & ad ultimum post SEQUESTRUM, cum id nempe actum est, ut possideat, l. 39. ff. de a. vel a. poss. l. 17. ff. depos. DN. HAHN. in observ. ad WESENBEK. Theor. pract. tit. de possri. n. 6. ANDR. CLUD. de jur. sequestr. cap. 9. num. 18 & seq. ET EUM, QVI MALA FIDE POSSIDET, l. 3. §. 5. in fin. ff. de a. vel a. poss. l. 2. §. 1. ff. pro empt. pariter ac NON DOMINUM l. 6. §. 1. ff. de usufr. l. 74 ff. de furr. MUNICIPES, l. 7. §. 3. ff. ad exhib. ceterosq; de quibus latissime JUSTUS MEJERUS C. 3. A. part. 2. lib. 41. titul. 2. VIII. CREDITOR in re pignori tradita, CLAUD. SALMASIUS de Modo usurar. cap. 14. p. m. 608. 609. 6011. quamvis enim in pignore prætorio minime possessionis, sed tantum custodiam seu naturalis possessionis particeps evadit, utpote cum prætor non statim, id est, primo decreto, licet in secundo illud obtinuit l. 3. §. ult. ff. de a. vel a. poss. l. si duo. §. creditores. ff. uti possideris. l. si finita. §. Julianus. & §. 9. cum seq. & §. 18. vers. posteaquam. ff. de damn. infect. l. cum legaturum ff. ex quib. caus. in poss. PETRUS GÜDELINUS de jur. noviss. Lib. 4. cap. 6. p. m. 272. in eum possessionem, sed custodiam modò transfert, ut rem detineat & custodiat, donec debitor tædio affectus in iudicium descendat responsurus C. quoniam frequenter. §. ult. X. ut lit. non contest. CLAUDIUS SALMASIUS de modo usur. cap. 14. p. m. 626. In cæteris tamen pignori expositis, in quibus debitori, extra causam usucapionis, ut ut etiam diversus est CLAUDIUS SALMASIUS in consuet. thes. Wissembachii de mutuo. ad thes. 7. in fin. his verbis: Falsum est itaque, quod notant Dd. ad l. 36. de a. vel a. poss. debitorem possidere fundum pignoratam, quoad usucapionem & ad vitandam satisfactionem, possessio adempta. l. 36. & l. seq. ff. de a. vel a. poss. l. 16. l. 33. §. 4. ff. de usurp. non modò naturalis, ut ut aliàs asserere id non veretur CUJACIUS Lib. 18. observ. cap. 24. arg. l. 3. ff. ad exhibend. l. 35. §. 1. ff. de pignorat. act. l. 53. ff. de usurp. & usucap. l. 7. §. 2. C. de præscript. 30. vel 40 annor. sed etiam civilis possessio non tantum ab initio, et si eum naturaliter tum possidere mavult BALDUINUS in Commentar. de pignoribus, verum & postea ei cedit HVBERTVS GIPHANIUS ad titul. de a. vel a. possess. ad l. 1. num. 70. quoniam id actum inter debitorem

bitorem pignus dantem & creditorem accipientem, ut possessio in
eum transeat, proprietas & dominium non item: sicut & in preca-
rio nonnunquam evenit, ut possessio transgrediatur in precarium ex-
poscentem, si hoc agatur, l. 6. §. 4. ff. de precar. QUAM PER ALIOS,
HVGO de ROY de eo, quod iustum est, Lib. 3. tit. 1. §. 5. æquè ta- 40.
men possidendi intellectus capaces & nobis possessionem acquirere
volentes, DN. BORCHOLT. ad tit. de a. vel a. pos. cap. 4. num. 15.
24. EOSQ; NON TANTUM IMPERIUM NOSTRUM SUBEUNTES, HV-
GO GROTIUS de jur. Bell. & Pac. Lib. 3. cap. 6. §. 9. ut per LIBE-
ROS utriusque sexus, quorum tamen res omnes ut parentibus acqui-
rantur non naturale est, sed ex quorundam populorum legibus, HV-
GO GROTIUS dist. loc. Lib. 2. cap. 5. §. 2. vel SERVOS, l. 1. §. 5. ff. de
a. vel a. pos. §. 1. Inst. per quas person. cuique acquir. utpote à quibus
omnis cujuscunque etiam rei acquisita possessio, dum nil proprium
habere queunt, l. 10. §. 1. ff. de A. R. D. l. 118. ff. de R. F. l. 21. ff. ad L.
Ful. de Adult. PETRVS GVDELINVS de jur. noviss. lib. 1. cap. 4.
illis, quorum potestati subfunt, non tamen eorum animo, si nempe
ignorantibus his acquiritur, vel corpore, sed animo filiorum, filia- 50.
rumve & servorum per l. 3. §. 11. ff. de a. vel. a. pos. tota cedit, aded,
at etiam earum rerum, quas filius vel filia peculiariter, justè tamen,
(quod enim his ignorantibus vi possidet, id ii non possident: quoni-
am horum potestati subditi ignorantibus illis non corporalem, sed ju-
stā modo possunt acquirere possessionem) justè, inquam, tenet, et-
jam ignorantes possessionem acquirant, referente PAULO in l. 1. §.
5. l. 3. §. 11. ULPIANO in l. 4. ff. de a. vel a. pos. & eodem PAULO
in l. 31. §. 3. ff. de usurp. & usuc. maximè cùm eorum possidere intel-
liguntur voluntate, qui peculium etiam iis habere permittunt, l. 1. §.
5. ff. de a. vel a. pos. quapropter in gratiam horum jure singulari uti-
litate causā id introductum quoque meminit PAPINIANVS in l. 44.
§. 1. ff. dist. tit. ne cogantur domini per momenta species & caulās
peculiorum inquirere. SED ET LIBEROS HOMINES, qui in piscando,
aucupando, venando, margaritas legendo operam suam aliis addicen- 60.
tes statim, quod acceperunt, acquirunt ipsis, quibus operam navant,
HVGO GROTIUS de jur. Bell. & P. Lib. 3. cap. 6. §. 9. ANTON.
PEREZ. in Codic. Lib. 7. tit. 32. n. 6. prout rectè dixit MODE-
STINVS in l. 53. ff. de A. R. D. quod naturaliter acquiritur, sicuti est
possessio.

possessio, per quemlibet volentibus nobis possidere acquirimus, & per
PROCVRATOREM, TVTOREM, CVRATOREM eadem
veritate docet possessionem posse adquiri PAVLVVS in l. 1. §. per pro-
curatorem. ff. de a. vel a. poss. si id eâ mente faciant, ut operam nobis
40. accommodent, l. 1. §. 20. l. 2. l. 19. in fin. princ. l. 34. §. 1. ff. de a. vel
a. possess. l. 1. §. 8. C. eod. l. 1. C. per quas person. l. 41. ff. de usurp. & usu-
cap. l. 20. §. fin. ff. de A. R. D. HVGO GROTIVS dict. loc. §. 9. in
med. aliâs enim, licet naturaliter homo hominis alterius volens vo-
lentis instrumentum est, HVGO GROTIVS dict. l. qno, ne homi-
num, qui omnia per se ipsos agere nequeunt, commercia interrump-
pantur, etiam ignorantium negotia expediri ac inuitorum conditio-
nes lautiores reddi jura voluerunt in l. 39. ff. de negot. gest. l. 53. ff.
de solut. HEINRICVS ZOESIVS ad ff. dict. titul. n. 4. DN. LVD-
WEL. disp. 14. Instit. tb. 7. l. C. Si procurator non eâ mente & ani-
mo possessionem nactus sit, ut nobis eam acquirat, sed ut sibi & suo
nomine, tum eo in casu sibi, non nobis acquireretur possessio, quia ut
nobis illa per alium acquiratur, necessum est, ut non tantum corpus
50. alienum, sed etiam animus accedat, HVBERTVS GIPHANIVS ad
tit. de a. vel a. poss. n. 74. in l. 1. Et quod hactenus de liberis homi-
nibus traditum, idem AD SERVOS ETIAM ALIENOS porrigimus bonâ
tamen fide, (quippe malâ fide interveniente, illud omninò negat
PAVLVS impulsu eorum, quod nemo ex delicto, ut est mala fides,
melio rem conditionem suam facere queat, l. 134. §. 1. ff. de R. 3. l.
12. l. 14. §. 3. ff. de furtis. & ne vero quidem domino, aut sibi hunc
ita possessum acquirere fatetur in l. 1. §. sed & per eum. ff. de a. vel a.
possess. à nobis possessos, dict. l. 1. §. sed & per eum. SIVE COMMUNES
sint, per hos enim, si possessionem rei alicujus consequuntur. æquè
mihi ac alteri domino possessio accedit pro partibus, quas in seruo ha-
bemus, l. 45. in fin. ff. de A. R. D. nisi id agant, ut mihi vel alteri in so-
lidum acquirant, tum enim prout intendunt, vel mihi vel ei in solidum
60. acquiritur, aut fortè hi communes servi ex re unius domini quippi-
am acquisierint, quippe hoc in casu, licet utrique dominorum acqui-
runt, quidem pro partibus, quas in seruo habent, communi tamen di-
vidundo judicio totum illud ei præcipuum servatur, ex cujus re quæ-
situm est, dict. l. 45. ff. de A. R. D. sive FRUCTUARIÏ, nam & servus, in
quo usumfructum habemus, ex re nostra, ut meminit P A P I N I A -
NVS

NVS in l. 49. princ. ff. de a. vel. a. poss. & IMPERATOR in §. de his autem servis. §. non solum Inst. per quas person. cuique acquir. & operis suis possessionem nobis acquirat, DN. BORCHOLT. ad dict. tit. cap. 4. num. 11. sive denique FUGITIVI, per l. 1. §. 8. l. si per eum. §. 1. ff. de a. vel a. possess. l. 25. §. 2. in fin. ff. de liber caus. l. 21. ff. de R. V. spretò, quod per eum nil nos acquirere vel possidere NERVA filius adfirmat dict. l. 1. §. 14. ff. de a. vel a. possess. vid. HVBERTVS GIPHANIVS dict. loc. num. 63i Non tamen CORPORALITER PIGNORI DATI, utpote qui nec debitori, nec creditori, nec sibi, adeoq; nulli acquirunt, nec debitori, siquidem is possessionem servi planè penes creditorem esse voluit, quare nec per eum acquirere potest, licet verus dominus subsistat, quippe ad possessionem acquirendam præcipuè quidem spectatur dominium, sed tamen & possessio, quâ nititur dominium ceu fundamento, efflagitur, non CREDITORI, quoniam is illum non animo domini, sed alieno, nempe debitoris possidet, l. 22. §. 1. ff. de Noxal Action. l. 13. §. 1. ff. de public. in rem action. omnis autem acquisitio tam domini, possessionis, quàm obligationis, vel actionis maximè radicatur in dominio quoad servos. Ultimi, nempe quod nulli acquirat, rationem deprome ex HVBERT. GIPHANIO dict. loc. num. 63.

CAPUT II.

DE

ACQUIRENDÆ POSSESSIONIS INCAPACIBUS.

POSTeaquam capite superiori adversus varias impetitiones evictum, certis personis non invitis, aut reluctantibus juris sanctionibus possessionis acquisitionem indulgeri, consequens est, ut his eum ad modum cognitis & exploratis interpretum pugnis cæteros, quibus eam iura denegant, evolvamus. Prodeunt verò omnium primi, qui animo seu affectione sibi possidendi destituuntur, l. 55. ff. de O. & A. inter quos est FVRIOSVS, qui licet corpore quidem suo rem contingit, ac per servum ex causa peculiari possessionem acquirat, l. 1. §. 3. ff. de a. vel a. poss. in cæteris tamen omni possessionis acquirendi facultate exiit, dum animo possidendi, quem maximè hîc requiri perspicuum, derelictus l. 1. §. furiosus. ff. dict. titul. nullius est animi, nulli-

D 3

us vo-

us voluntatis, l. 5. l. 40. ff. de R. 3. sed per omnia, ac in omnibus ab-
sentis quiescentisve loco habetur, l. ubi non vocè. §. ult. ff. de R. 3. l.
2. §. penult. ff. de jur. Codicill, PVPILLVS ejus ætatis, ut intellectum
non capiat, l. 1. §. 3. 9. 10. l. 18. §. 1. l. 32. §. 2. in fin. ff. de a. vel a. pos.
sejs. nam & is dum nihil differt à servis exercitio scilicet domini, HV-
40. GO GROTIUS de Jur. Bell. & Pac. Lib. 2. §. 6. cap. 3. sine tutoris
auctoritate, eà enim interveniente rectè possidere incipit, l. quamvis.
§. infans. ff. dict. titul. ANTON. PEREZ. in Codic. Lib. 7. titul.
32. num. 8. possessionem arripere nequit, licet domini capax in res
ex jure Gentium, ob id, quod exercitium impeditur ob judicii imper-
fectionem HVGO GROTIUS de Jur. Bell. & Pac. Lib. 2. cap. 5. &
tenendi affectionis exsors possidendi animum nunquam imbut, nisi
corpore suo rem modo contigerit d. l. 1. §. furiosus. ff. de a. vel a. poss.
ANTON. PEREZ. in Codic. Lib. 7. tit. 32. n. 8. MVNICIPES stric-
to nempe jure l. 1. §. ult. ff. dict. titul. utpote qui per se, quamvis for-
rum, basilicam, quæ erat locus in confinio fori Romani VITRVVIO
autore, & post hunc BORCHOLT. sæpius dict. loc. cap. 4. num. 32.
in quo venalia prostabant docente PAVLO in l. 32. §. 4. de auro ar-
50. gent. mund. Legat. & his similia possidere dicuntur, aut per servu m-
municipiorum tam res peculiariter dict. l. 1. §. fin. ff. de a. vel a. poss.
quam non peculiari nomine accipientem, l. 9. §. ult. l. 10. ff. de Pu-
blic. in rem action. vel liberam personam veluti per actorem, l. 2. ff. de
a. vel a. poss. possidere ac usucapere possunt, nil omninò possident,
dict. l. 1. §. fin. dict. titul. quoniam universi consentire nequeunt,
dict. l. 1. §. fin. ut in quibusdam Codicibus, malè autem in ff. Floren-
tinis, quia uni consentire non possunt. Rectè legitur. QVI NESCI, T,
l. 3. §. 2. AVT ERRAT, l. 34. pr. ff. de a. vel a. poss. JVSTVS ME-
JERSVS C. 3. A. part. 2. Lib. 41. tit. 2. ET QVIVIS ALIVS, QVI
ANIMVM POSSIDENDI EXVIT, l. 153. ff. de R. 3. veluti
HOSPES, AMICVS, l. 9. ff. de a. vel a. poss. DORMIENS, l. 1. §.
3. ff. eod. His proximè, qui alterius potestati subest; ut FILIVSFA-
60. MILIAS qua talis, l. 49. §. 1. ff. dict. titul. l. 93. ff. de R. 3. l. 44. §. 4.
ff. de usurp. & usucap. aut possidetur ut SERVVS dict. l. 49. §. 1. l.
118. ff. de R. 3. HOMO LIBER BONA FIDE POSSESSVS,
l. 1. §. 6. ff. de a. vel a. poss. l. 54. §. fin. ff. de A. R. D. Qui alieno &
usufructus nomine in possessione est, ut COLONVS, INQVILI-
NVS

NVS, l. 6. § 2. ff. de precar. l. 1. §. 9. 20. l. 18. l. 12. ff. de vi & vi arm.
l. 10. princ. §. 1. de a. vel a. poss. l. 16. ff. de pericul. & commod. rei vend.
l. 1. C. commun. de usucap. l. 2. C. de præscript. 30. vel 40. annor. qui
etiam ob id, si actione in rem convenitur, potest excipere; se pro-
prio nomine non possidere, & dominum laudare, id est, nominare, 40.
ut contra eum agatur, usq; litem suscipiat, PETRVS GVDELINVS
de jur. Noviss. Lib. 4. cap. 7. p. 177. VSVFRVCTVARIVS, dict. l. 6.
§. 2. ff. de precar. l. 3. §. 17. ff. de vi & vi armat. l. 66. §. ult. ff. de
usufruct. l. 4. §. 12. l. 5 §. 1. ff. ad Exhibendum. §. 4. vers. Fructuarius
verò Inst. per quas person. cuique acquir. l. 1. §. 8. 9. ff. quod legator.
Post hos SEQUESTER, si non eâ mente facta sequestratio; ut pos-
sessio, de qua controversia suboritur, dimittatur, tum enim cum res
controversa eo tantum sine litigatorum voluntate ei traditur, ut quo-
ad lis, quam contestati, sufflaminiabitur, ab illo ad controversiæ exi-
tum asservetur, & dein victori litis restituatur, l. 6. l. 17. ff. depos. l. 110.
ff. de V. S. l. 9. §. Labeo ff. de dolo. minimè possidet, arg. l. 39. ff. de
a. vel a. possess. EMPHYTEVTA, vi l. 2. C. de præscript. 30. vel 40.
annor. utpotè, qui æquè ut superiores affectu possidendi, cum ex eo,
quod mercedem solvit, l. 16. §. fin. l. 17. ff. de pignor. actien. & fun- 50.
dum vectigalem conducit, tot. titul. ff. si ager vectigal rem ad se
non spectare novit, destituitur. SUPERFICIARIVS, per l. 3. §. 7.
ff. uti possideris. cum nil nisi superficiem in suam redigit potestatem,
hæc autem sola possideri nequit, l. 15 §. 12. ff. de damn. infect. JV-
STVS MEJERSVS C. 3. A. part. 2. Lib. 41. tit. 2. QVI REI SER-
VANDÆ CAUSA IN POSSESSIONEM MISSVS, l. 12. ff.
quib. ex caus. in possess. cat. l. 5. princ. §. 2. ff. ut in possess. legat. seu
fid. serv. caus. l. 9. ff. de R. V. l. 1. §. 9. ff. quod legator. Ab his PRO-
CVRATOR NOMINE DOMINI, l. 1. §. 20. ff. de a. vel a. pos-
sess. l. 13. §. 12. ff. de hered. petit. TUTOR NOMINE PVPILLI,
CVRATOR EJVS NOMINE, CVJVS CVRAM GERIT,
POSSIDENS, dict. l. 1. §. 20. ff. de a. vel a. possess. IS, CVI RES 60.
COMMODATA, l. 8. Commod. l. 9. ff. de R. V. licet illis possessio
abusivè tribuitur in l. 38. §. 10. ff. de usurp. & usuc. APVD QVEM
DEPOSITA, l. 17. §. 1. ff. depos. dict. l. 9. ff. de R. V. l. 22. ff. de No-
xal act. QVI A PVPILLO POSSESSIONEM nactus, l. 29 ff.
de a. vel a. poss. l. 11. ff. de A. R. D. TANTUM DE INIDONEIS.

CAPVT

CAPUT III.

AD.

§. Ex contrario §.

DE

POSSESSIONE DUORUM
IN SOLIDUM.

- Cognitis proximè, quibus possessionem acquirendi potestatem impertiri jura abnuunt, paucis per §. nostrum §. cognoscere cupidi, an duorum in solidum sit possessio, decurrere fervet animus, minuit verò paulatim hanc sollicitudinem PAULUS, cui adhæremus,
40. in verb. *Ex contrario plures eandem rem in solidum possidere non possunt.* Quibus, traditò prius, in §. precedenti 4. ex plurimis causis seu titulis, scitè GREGOR. BICCIUS *in comment. ad b. l. 3. §. 5. ff. de a. vel a. poss.* (Hæc enim duo confundere licet, siquidem quòd DIOCLETIANO & MAXIMIANO est titulus *in l. 24. C. de R. V.* id JUSTINIANO causa dicitur, §. 1. *Institut. de usucap. & long. temp. præscript.* unde rectè quoque THEOPHILUS titulum definit causam possessionis *in §. 2. Inst. de Interdict.* per verba: *τίτλος ἐστίν, ἡ τῆς δια κατοχῆς αἰτία*) eandem rem possidere posse, licet dominium ob id, quod qui ex una causa, seu ex uno titulo dominus est, non ultra queat ex alia causa vel titulo, ejusdem rei dominium capessere, nec quòd alicujus jam est, magis ejus fieri possit, §. *sic itaque discretis Institut. de action. l. 17. §. 2. ff. de except rei judic.* HUBERTUS GIPHANIUS *ad hunc §. num. 44.* non nisi ex una causa alicui contingat, *l. 3. §. ex plurimis. ff. de a. vel a. possess. l. 7. C. de Contrah. empt. & vendit.* GREGOR. BICCIUS *dict. loc. axiom. 4. num. 2. & axiom. 5. num. 1.* quibus, inquam, sicut ULPIANUS *in l. 5. §. 15. Commodati.* duos docet non posse ejusdem rei esse dominos in solidum, plures unius ejusdemq; rei possessionem in solidum seu in totum, (si enim totam rem possidemus, in solidum possidere dicimur) sibi arrogare haud posse ostendit, rejectaq; ceu invalidà Sabinianorum & hos secuti TREBATII tum POMPONII sententià *in l. 15. §. 4. ff. de precario.* qui duos posse in solidum possidere existimabant, & eum, qui precariò dedit, & qui precariò accepit, ut tradit POMPONIUS *dict.*
- 50.
- 60.

dict. loc. assertum suum adversus dissentientium incursum munire sa-
tagit argumentis ex natura depromptis: *Contra naturam enim est*,
inquit, seu, ut explicat novissimè GREGOR. BICCIUS *in Comment.*
ad l. 3. §. 5. ff. de a. vel a. poss. part. 1. th. 46. & Memb. 2. quæst. 11. qua-
litas, vis & conditio ab initio & primordio rebus naturalibus indita,
innata, atque attributa non permittit, *ut cum ego aliquid teneam, tu* 40.
quoque id tenere videaris, & possessio non magis apud duos esse potest,
quàm ut tu stare videaris in eo loco, in quo ego sto, quasi diceret; pos-
sessio est rei corporalis apprehensio, animo & affectione concurren-
te: & hinc, quod ab uno corpore prehensum, id totum is occupa-
vit, GREGOR. BICCIUS *dict. loc. memb. 2. quæst. 10.* non reliquit
alteri locum, quare cum possidere est vacuum rei possessionem appre-
hendere *per l. 3. in princ. ff. de action. emt.* Illud autem à duobus in-
solidum fieri nequit, cum si unus semel rem apprehendit, alius abso-
lutè & solidè eandem rem occupare, nisi alter possidere desierit, non
potest, *l. certè, §. 1. ff. de precar. l. 3. §. 5. l. clam. ff. de a. vel a. poss.*
consequens est, duos in solidum ejusdem rei possessores non esse,
ANTON. PEREZ. *in Codic. Lib. 7. tit. 32. num. 17. & postmodum* 50.
in verb. in quo ego sedeo, tu sedeas, possidere enim (lubet adjicere ver-
ba JUSTIMEJERI C. F. A. *part. 2. Lib. 41. titul. 2.*) est ratione ge-
neris sui tenere, & quamvis plures fortè eandem rem manu tenere pos-
sint, tamen cum non solùm corporis actus possessionem absolvat: sed re-
quiratur etiam actus animi, qui quàm primum pes unus in latissimum
etiam latifundium impositus est, illic totum illud etiam latissimè pa-
rens latifundium occupat, & quasi sinu suo comprehendit: ut quem-
admodum nummum aut lapillum manu teneo & pugno comprehendo,
ita animus totum fundum occupet, comprehendatq; *l. 3. §. 1. 5. & oc-*
cupatum comprehensumq; teneat, quamvis corpore quis à fundo reces-
serit, & faciat, ut nemo prorsus ad veram possessionem pervenire pos- 60.
sit, quamdiu animus possessionem tenet, nec omiserit. Hæc ille, vid.
JOHAN. BORCHOLT. *ad tit. de a. vel a. poss. cap. 6. per rot.* HU-
BERT. GIPHANIUS *ad eund.* HEINRIC. ZOESIUS *Comment.*
Nov. ad D. tit. uti possideris. num. 12.

CAPUT IV.
DE
MATERIA POSSESSIONIS,
SEU
REBUS POSSIDERI APTIS.

- M**ateria possessionis, de qua paucissimis egit aliàs fulsissimus juris
possessorii indagator PAULUS, ut cognoscatur, notandum eo-
rum, quæ tradit *in princ. l. 3. ff. de a. vel a. poss. impulsu*, imprimis pos-
40. sideri posse corporalia, et si enim usum, ac usufructum, qui est res
incorporalis, §. *incorporales Institut. de reb. corporal. & incorporal.*
possidere usufructuarius & usufructuarius dicitur ab ULPIANO *in l. 1. r.*
§. 7. ff. *quod Legator. id est, naturaliter possidere*, l. 12. *princ. ff.*
de a. vel a. posses. abusiva tamen dnm hæc est locutio, ZOESI-
US ad D. *Com. noviss. titul. de acquir. vel amit. posses. num. 2.* siqui-
dem & improprie possideri quandoq; dicuntur incorporalia THEO-
PHILUS *νομή ἐστὶ σωματικῆ πριάγματ* Ⓞ, *ἀσθενὴ νομή ἐστὶ ἀσω-*
ματὸς πριάγματ Ⓞ l. 23. §. 1. l. 3. §. ult. ff. *de vi & vi armat. l. 10.*
ff. *si servit. vindic. supra membr. 1 cap. 2.* verè tamen hæc & solùm
rectè possideri dicuntur, l. 3. *princ. ff. de a. vel a. poss.* quare scitè Græ-
50. ci, & inter eos THEOPHILUS, posteaquam possessionem rerum
modo esse corporalium cognoverunt, quæ, ob id, quod certum cor-
pus involvant, detineri possent, eam *κατοχήν* id est, detentionem ap-
pellitârunt, adjectis postmodum verbis *σωματικῆ πριάγματ* Ⓞ,
vid. HUBERTUS GIPHANIUS *ad titul. de a. vel a. poss.* JUSTUS
MEJERUS C. 7. A. part. 2. Lib. 41. titul. 2. Hæc verò corporalia
seu res corporales, quas dispescere sverunt Jcti in mobiles, vel im-
mobiles, seu res soli, ut certas omninò flagitant Dd. quod obtingit
non solùm, cùm integer homo possidetur, aut integer fundus, verùm
etiam cùm in homine, in fundo, qui possidetur, certas quis consequi-
tur partes, puta tertiam, quartam, quintam, aut quamcunque aliam,
60. ulteriorem, GREGOR. BICCIUS *ad §. ex contrario. §. l. 3. ff. de a. vel*
a. poss. p. 1. num. 34. ita etiam, ne hominum commercio sint exemptæ
exigunt, JUSTUS MEJERUS *dist. l. HEINRIC. ZOESIUS Com.*
Nov. ad D. titul. de a. vel a. poss. num. 16. thes. 11. Res enim SACRAS,
RELI-

RELIGIOSAS, SANCTAS, quæ nulli hominum, nec inter vivos, nec per
testamentum acquiri possunt, l. 2. C. de religiof. & sumpt. fun. SI-
CHARD. ad rubric. Codic. de pign. num. 25. JUSTUS MEJERUS C.
3. A. Lib. 20. titul. 1. thes. 2. num. 1. BACHOV. in Vol. 2. TREU-
TLER. disp. 1. thes. 5. lit. G. nec in ullius bonis sunt, §. nullius Instit.
de R. D. PUBLICAS, ut statuas in civitate erectas, quæ nec sunt civium,
nec singulorum, nec eorum, qui posuerunt, aut heredum, GOTHO-
FRED. ad l. 41. ff. de A. R. D. etsi tamen Prætor adversus petentem
exceptione cives tuetur & actione adversus possidētem, d. l. 41. ff. de A.
R. D. quoniam eâ animi destinatione in publicum deductæ, ne priva-
to eas auferre liceat, COMMUNES, à quibus tamen excipimus tellus pa-
riter ac mare, utpote cujus privatæ dominationi, ut ut aliàs ob ejus
magnitudinem & inexhaustam abundantiam diversus est HUGO
GROTIUS in tractat. de mari Liber. cap. 2. §. 2. nec jus naturæ, sive
Gentium, nec Romanum, nec recepti mores repugnant, SAXO
GRAMMATICUS Lib. 7. hist. Daniae. JANUS JANSZOVV-
SKIUS syntagm. statutor. Polon. Lib. 3. titul. 1. fol. 109. & omnium
fusissimè JOHANNES SELDENUS de Domin. mar. Lib. 1. cap. 19.
& per tot. Lib. 1. Immensitas enim, (præter id, quod aliàs communi-
ter traditur eum, qui habet in terra, etiam habere in mari terram al-
ludenti, dominium & jurisdictionem in quantum territorium se exten-
dit propè mari, & quidem usque ad centum milliaria à littore BALD.
Consil. 51. lib. 4. JOHAN. ANDR. & DOMINIC. in cap. 3. de elect.
in 6to. HIERON. de MONTE tractat. fin. regund. cap. 39.
n. 3. KLOCK tom. 1. consil. 5. num. 9. & seq. INSTR. PACIS
artic. 10.) & magnitudo maris universi, seu oceani, qui extima terræ
amplectitur, non obstat, quò minus per partes occupari & certis ter-
minis possit distingvi, scopulos, siquidem, ut verba sunt JOHANNIS
SELDEN. eminentes, brevia, adversa invicem promontoria, insulas
hinc inde sparsas habemus, è quibus linearum rigores, versuræ, coxæ,
gammata sumantur, ad territorium marinum determinandum. Nu-
merantur item veteribus orbis terrarum maria non aliter ac oppida,
flumina, insulæ, montes, veluti non minus invicem determinata, &c.
Accedit egregia nautica pyxidis & graduum cælestium sive longitudi-
nis, sive latitudinis, atque ex his triangulorum auxilium, &c. Tropi-
cus item cancri, & Æquator in mare suere termini, quibus finiri

40.

50.

60.

E 2

aliqui

aliqui fœdus inter ordines Belgia fœderatos & Austriacos Anno M.D.C.
VIII. contrahendum. Et in fœdere inter magna Britannia & Hispaniarum Reges nupero equator est in mari terminus. Imò termini in
cælo & aère positi sunt, referente HIERONYM. de MONTE tract.
de fin. reg. c. 7. tempore ALEXANDRI PAPÆ VI. inter Lusitanos si-
ve Portugallenses & Castellanos, dividendo insulas Indiæ noviter re-
pertas per lineas graduum cæli. UNIVERSITATIS, LIBERUM HOMI-
NEM, quarum ne quidem æstimatio debetur, §. 4. Inst. de Legat. l. 83.
§. 5. ff. de V. O. l. 13. princ. ad L. Aquil. licet si ignoranter, (quâ etiam
ratione liber homo, sicut & res sacræ, religiosæ, sanctæ & publicæ
possideri possunt, §. 4. Instit. per quas personas cuique acquiritur. §.
1. Inst. per quas person. oblig. nob. acquir. §. 1. Inst. de usuc. l. 10. princ.
§. 4. l. 45. §. ult. ff. de A. R. D. l. 3. princ. ff. de stipul. serv. l. 26. §. 4.
C. de Episc. aud.) aliquis & ex titulo oneroso eas receperit interesse, &
impendia in eas facta consequitur §. fin. Inst. de contrab. emt. l. 4. &
seq. ff. eod. BACHOVIVS volum. 1. TRUTLER: disput. 28.
thes. 4. lit. A. HUGO GROTIUS de Jur. B. & P. Lib. 2. c. 8. §. 22.
ET EA, QUÆ QUIDEM COMMERCIO NOSTRO EX SUA NATURA
SUBSUNT, ACQUIRI TAMEN, QUOD PROHIBITIO SUBSISTIT, VE-
TANTUR, ut res hæreditariæ, l. 1. princ. vers. Quod autem. ff. de R. D.
nec acquiri, nec possideri, aut in cuiusquam dominio esse innotuit,
etiam si ruptis omnis religionis, libertatis ac honesti repagulis hæc ce-
privata invadamus, l. qui universas, §. 1. l. 30. §. 14. l. 23. §. 2. l. 38.
princ. ff. de a. vel a. poss. §. 7. Instit. de inutilib. stipul. §. 5. Inst. de R.
D. l. 1. ff. eod. Possideri insuper potissimum posse adfirmant, QUÆ TE-
NERE, QUIBUSVE INSISTERE POSSUMUS, l. 13. ff. de a. vel a. possess. quæ
alteri cuiuspiam rei sive mobili, sive immobili non ut partes toti cedunt,
eâq; ratione non possideri scribunt FUNDOS à MARI AUT FLUMINE
OCCUPATOS, l. 3. §. 17. l. 30. §. 3. ff. dict. titul. l. 2. §. 2. ff. de reb. aut
judic. possid. in qua tamen fluminis inundatione rectè distinguendum
autumat HUGO GROTIUS de Jur. Bell. & Pac. Lib. 2. cap. 8. §. 2.
an levis sit, an verò major, adeò, ut illa non obstet, hæc noceat, RES
NAUFRAGIO vel jactu submersas, l. 21. §. 2. ff. de a. vel a. poss. quippe
ez, etsi non statim quidem, tum tamen nostræ esse desinunt, ubi reci-
pi non possunt, id est, ubi non est, cur credatur aliquis animum do-
mini retinere, ubi nulla talis voluntatis indicia extant, sed omnis re-
cuperan-

euperandi spes projecta creditur HUGO GROTIUS *de Jur. Bell. & Pac. Lib. 2. cap. 4. §. 5.* aut à bestiis marinis, terrestribus, vel avibus transvolantibus nobis ereptas, *l. 44. ff. de A. R. D. res singulas ceu partes aliam quandam ingredientes, ut tegulæ ædificio, tabulæ navi vel armario junctæ, l. 23. §. fin. ff. de R. V. l. 7. §. 11. ff. de A. R. D. l. 8. ff. quod vi aut clam. universas enim ædes, universam navim, universum armarium possidemus, at singulas res, quæ sunt in ædificio, navi, armario non possidemus, l. qui universas. in princ. ff. de a. vel a. possess. l. eum qui ædes. ff. de usurp. & usucap.* Et idcirco ipsæ res, ipsa navis, ipsum armarium, quoniam possidentur, usucapitur, res singulæ in ædibus, navi, armario, (quod tamen secus est in rebus mobilibus singulis, hæ enim per se possidentur, & sic singulorum animalium in grege, non gregis est possessio *l. 30. §. 2. de usurp. & usucap.*) quoniam earum nulla est possessio, non usucapiuntur, DN. BORCHOLT. *ad titul. de a. vel a. poss. cap. 5. num. 22.* Quod si res sint ita singulæ, ut per se usum sui præstent, ut naturaliter, quod aliàs evenit in tegulâ certæ cujusdam domûs, tabula alicujus navis vel armarii, hæc enim naturaliter in eum finem fabrefacta, ut veluti partes ingrediantur totum, vel sanè extra considerationem partis, id quod sunt, non intelliguntur, JUSTUS MEJERUS *C. F. A. part. 2. Lib. 41. titul. 2. thes. 11.* partium respectum quoad aliquod totum non habeant, etsi demum totum aliquod constituunt, tum utrumque & partes constitutivæ ut singulæ, & totum illud, quod ex his prodiit, possidentur, ut latius exemplat JUSTUS MEJERUS *dict. loc.* Ejus denique rei possessio acquiritur, quæ vacua, ANTON. PEREZ *in Codic. Lib. 7. tit. de acquir. & retin. possess. num. 16.* HEINRIC. ZOESIUS *Com. nov. ad D. tit. de a. vel a. poss. num. 17.* seu quam alius quispiam non possidet: cum enim plures in solidum unius ejusdemq; rei possessores esse nequeunt, ut *ostensum cap. proximo hujus membr. 2.* priorem possessorem, necessitas jubet; vel ex possessione rei discedere: vel à nemine rem possideri, DN. OBRECHT. *ad titul. de a. vel a. possess. cap. 8. thes. 321. & ex eo JUSTUS MEJERUS dict. loc.* quo etiam faciunt multa juris loca *in l. 18. §. 2. l. 33. l. 34. princ. l. 53. §. fin. ff. de a. vel a. poss. l. 4. princ. & fin. & princ. ff. de Vsur. l. 68. §. fin. ff. de contrab. empt. l. 13. C. de distract. pign. l. fin. C. unde vi. l. 12. C. de probat. & cætera, quæ enarrat JUSTUS MEJERUS dict. loc.* Ut ve-

40.

50.

60.

- rò per actualem possessoris eâ mente, quod rem derelinquere velit, abiturum vacua res redditur, voluntate enim cessante non manet dominium, ut loquitur GROTIUS *Lib. 2. de Jur. Bell. & Pac. cap. 9. princ.* dixi eâ mente, quippe vacua res haud dicitur, quæ animo possidetur, quare & is, qui ingreditur fundum, possessore aliunde abituriente,
40. & hinc incio, alium jam in fundum descendisse prius fundum non possidet, quàm is, qui possidebat, vim majorem veritus, in fundum reverti noluerit, vel is, qui fundum occupavit, dominum redeuntem non admittit, *l. 3. §. 7. 11. 12. l. 6. §. 1. l. 7. l. 18. §. 3. l. 44. §. fin. l. 46. ff. de a. vel a. poss. l. 1. §. 24. 25. l. 3. §. 14. ff. de vi & vi armat.* Ita etiam ex negligentia domini per tempus lege definitum, *l. 1. ff. de usucap.* unde justè præscriptionem quoque introductam contra negligentem dominum docet MENOCHIUS *consil. 201. num. 96. arg. §. 1. Inst. de usucap. & l. fin. in fin. C. de annal. except. ir. Consil. 726. n. 59.* ANDREAS GAIL. *Lib. 2. Observ. cap. 105. num. 5. & ex his* HUGO de ROY *de eo, quod justum est. lib. 3. titul. 3. §. 4.* proinde quod poenâ aliquâ affici debeat, qui ex nimis perniciosâ Reipublicæ negligentia res suas deserit, nec in eas, cùm vix fieri potest, ut multo tempore res ad aliquem pertinens, verba HUGONIS GROTII *de jur. Bell. & Pac. lib. 2. cap. 4. §. 6.* non aliquâ viâ ad ejus notitiam perveniat, cùm tamen multas ejus occasiones subministret tempus, inquit; *l. 1. ff. de usuc. & usurp.* JACOBVS MÆSTERTIVS *de just. Rom. Leg. Lib. 2. Dub. 39.* Nullâ autem convenientiori affici possit, quàm ut excidat multeturq; earum rerum dominio, quas jam ante non curavit, & per negligentiam suam quasi abjecit, JACOB. MÆSTERT. *dict. loc. vel cum dominus sine successore decessit, aut longo tempore abfuit, vacat l. 37. §. 1. ff. de usucap. vid. JUSTVS MEJERSVS C. 7. 4. part. 2. Lib. 41. titul. 2. thes. 11.* HÆC DE REBUS.
- 50.

CAPUT V.

DE

FORMA POSSESSIONIS,

SEU

MODO EAM ACQUIRENDI,

60.

Stendit sese post enarrata quædam in hoc membro specialia possessionis materiæ deservientia modus acquirendi enodandus, de quo

quo in initio nostræ l. 4. imperatores solliciti in verbis licet possessio
solo animo non acquiritur: Quibus possessionis apprehendæ sicut
& hos secutus CONSTANTINUS HARMENOPULUS inritu
eorum, quæ prostant in l. 3. §. 1. 3. 6. 18. l. 8. 2. 3. princ. l. 28. in fin. l.
34. princ. ff. de a. vel a. possess. l. 153. ff. de R. 7. §. 5. in fin. Instit. de
Interdict. eam docet Lib. 2. Epit. jur. titul. 1. legem tradunt: nec solo
40. animo seu credulitate possidentis, l. 1. §. 20. vel intellectu, l. 1. §. 3.
9. mente & cogitatione, l. 1. §. 1. 2. l. 17. §. 1. ff. de a. vel a. poss. l. 1. §.
25. ff. de vi & vi armat. l. 22. §. 4. ad L. Cornel de fals. vel etiam solâ
affectione tenendi, l. 1. §. 3. l. 3. §. 6. ff. de a. vel a. poss. & persuasio-
ne; nec solo corpore seu actu corporeo possessionem sive justam,
sive injustam, sive bonæ, sive malæ fidei, sive naturalem, sive civilem,
sive quamcunque aliam quempiam adipisci, sed utrumque animum
& corpus ad hanc capessendam legibus efflagitari, dict. leg. 8. l. univer-
sas. 20. §. si ego. ff. de a. vel a. poss. & eleganter PAULUS Lib. 5. sen-
tentiar. titul. 2. initio HUBERTUS GIPHANIUS ad titul. de a. vel
a. poss. l. 3. ANTON. PEREZ. in Cod. Lib. 7. tit. 32. num. 4. id quod
etiam scitè efferunt Græci in verb. δὲ ἀρτὰ τὰ πὲς νομῆς, ψυχῆ καὶ
σώματι, & μὴν ἰατρίῳ νόμῳ, & rectè quidem, licet enim UDALRI-
CUS ZASIVS in l. 3. §. 1. ff. de a. vel a. possess. num. 6. & seq. decem
50. easus recensuit ex l. 1. §. 21. l. 10. l. 51. ff. de a. vel a. possess. l. 74. ff. de
contrah. empr. l. 1. C. de donat. l. 28. C. eod. l. 16. in fin. ff. de precar.
l. 53. vers. fin. autem. C. de Episc. & Cleric. quibus possessio solo ani-
mo acquiritur, in his tamen ferè omnibus dum adest actus corporeus
si non naturalis, ascititius tamen, ut hunc refutans meminit HUBER-
TUS GIPHANIUS dict. loc. JOHAN. BORCHOLT ad titul. de
a. vel a. poss. cap. 3. num. 17 OSWALDUS HILLIGER in DO-
NELLUM Lib. 5. cap. 8. lit. A. meritò hanc Imp. legem infractam
servantes invictam adversus ZASII incurfus eam omninò credimus
intuitu; quod possessio sit occupatio seu apprehensio quædam & de-
tentatio, ad hanc autem corpus simul & animus seu affectio omninò
requiratur. l. fere. ff. de R. 7. addè enim id necessarium est, verba
sunt JUSTI MEIERI C. 7. A. part. 2. Lib. 41 titul. 2. thes. 13. ut
60. animus possidere volentis nil efficiat, nisi corporis ministerium acce-
dat, utpote cùm possessionis initium sit corporis ad corpus adjunctio,
HUGO GROTIUS de jur. Bell. & Pac. Lib. 2. c. 8. §. 7. Quare de
indu-

- industria quoque corpus & animum copulativè PAULUS conjunxit innuturus: possessionem nec per se corpore, quia omnis acquisitio animum & affectum requirit, *l. 55. ff. de O. & A.* nec jus illud sibi habendi sine animo esse potest, nec per se animo, cum possessio facti est & hinc corporis accessionem efflagitat, acquiri, neve alterutrum ad
40. acquisitionem possessionis quicquam prodesse, sed utrumque corpus pariter & animum, copulæ enim ET ea est natura, ut simultaneum copulatorum concursum requirat, *l. 5. ff. de condit. Inst. l. reos. §. 2. ff. de duob. reu.* GEORG. FRANTZK. *in difficilem. l. Gallus de lib. & posth. hered. instituend. Disp. 2. Memb. 3. sect. 4. num. 26.* jura exigere. Unde etiam nec illos possidere cernimus, quibus possidentis animus abest, vel animus prorsus deficit, nec naturaliter corpus vel rem detinent, uti nec hæredes ante aditam aut naturaliter prehensam hæreditatem, siquidem solo animo ea in hæredem non continuatur, *l. 13. l. 30. §. 5. ff. de a. vel a. posses.* HEINRICUS ZOESIUS *Commentar. noviss. ad Digest. titul. de acquir. vel omittend. hæred. n. 10.* ANTONIUS PEREZ. *in Codic. Lib. 7. titul. de acquir. vel retinend. poss. num. 6.* nec ullâ lege effici potest, ut solo animo possessio acquiratur: quoniam lex rerum naturam evertere nequit *arg. l. 12. §. 2. de capt. l. 31. ff. de R. 3.* Quamvis id tamen, secus ac sentiunt ALBERIBUS *ad l. si quarundam. in fin. ff. de a. vel a. poss.* & cum eo HUBERTUS GIPHANIVS *dict. loc. refutatus* OSWALDO HILLIGERO in DONELLVM *Lib. 5. cap. 8. lit. A.* vulgò receptum, & moribus in tota ferè Gallia docente TIRAQUELLO *in Comm. ad Consuet. Gallie: Le mort saisit le vis.* quam Teutones exprimunt: *Der Todt erbt den Lebendigen* / ac quibusdam Italiz, & Germaniz locis nec non per totum Belgium ac alias provincias inolevit. CHASANEUS *ad consuetud. Burg. titul. 7. §. 1.* OSWALD. HILLIGER in DONEL *dict. loc.* ANTON. PEREZ. *in Codic. dict. loc.* PETRVS GVDELINVS *de Fur. Noviss. Lib. 2. c. 18. p. m. 89.* qui etiam illud in feudis obtinere meritò adfirmat in verb. *Sciendum est istâ continuationem dominii, & civilis possessionis etiam in feudu locum, sibi vindicare; quamvis hujusmodi bonorum investituram, sive ejus investitura renovationem heres petere à domino debeat hoc namque eò perinet, ut quis à domino directo tanquam vasallus & justus possessor feudi agnoscat; non quia ipso jure prius etiam absque hoc solemnî jus in*

*re feudali habeat heres & ejus nomine adversus quoscunque alios tam
 iudicio possessorio, quam actione in rem queat experiri: siquidem sim-
 pliciter feudum accipiendū, (prout & dominus id alicui hunc in mo-
 dum concedens heredibus seu posteris ejus, cui id ipsum concessit,
 qui eum repræsentabunt, ut temporum tractu CONRADI II. Salici
 dicti à Saliis, magnâ Francorum parte, unde oriundus HERMAN.
 CORING. de O. 7. G. cap. 7. ævo siveit ad nepotes transmitti feu-
 dum, 1. f. 1 §. 2. prospicere voluisse æstumatur 2. f. 23. in fin.) heredi-
 bus seu posteris ex se descendentibus censetur quis prospexisse, dict. 2.
 f. 23. in fin. 18. in fin. 31. in fin. quare non tam propinquitatis, cujus
 habito respectu Gentium aliàs commune placitum, διὰ νόμοι, verba
 sunt PROCOPII Persicor. 1. τῶ διαλλάσσειν ἀλλήλοις αἰεὶ ἐν πᾶσιν
 ἀνθρώποις μαχομένοι, ἐνταυθα, ἔντε Ῥωμαίοις καὶ πᾶσι βαρβάροις
 ζυγιάσσει καὶ ξυνομολογῶντες ἀλλήλοις κυρίας ἀποφαίνεσσι τὰς
 παῖδας εἶναι τὰ πᾶρὸς κλήρας pariter & jus civile prospicit libe-
 ris ac iis, qui proximâ cognatione defunctum contegerunt, quasi ea
 suprema voluntas fuerit ejus, qui moriens aliam non expressit volun-
 tatem, HUGO GROTIUS de jur. Bell. & Pac. Lib. 2. cap. 7. §. 3. 50.
 JOHANNES SELDENUS de successione ad Leg. Ebræor. prolegom.
 non inquam, propinquitatis, quæ iis ceu successoribus cum novissimo
 isto possessore intercessit, ratione, quàm jure delati à primo isto ac-
 quirente in omnes posteros feudi, & tacitâ quâdam lege investituræ
 hæredes succedunt, & possessionem continuant, dict. 1. f. 14. verb.
 Fratres vel nepotes per investituram patris & avi in beneficium suc-
 cedunt. Nobiliss. DN. GEORG. ADAM. STRVVE Fautor meus,
 dum JENÆ viverem, optimus maximus Exercit. Feud. 8. Id quod à
 PETRO GVELINO de jur. feud. p. 3. cap. 3. num. 7. hanc in fa-
 ciem exemplatur: perinde nimirum esse, ac si nominatim quis pro
 se, tum pro Titio, dein pro Mævio per pactum investituræ feudum
 recepisset: succederet enim hæc ratione Mævius Titio, non ob ne-
 cessitudinis, sed pacti voluntate eorum, qui feudum primi constitue-
 runt, initi vinculum ac impulsus. Quæ verò extra hunc in hæredi-
 tatibus consuetudine & moribus invalescentem casum, in cæteris
 enim ob immanem, quæ prodiret rerum confusionem, id negamus
 cum JUSTO MEJERO part. 2. C. 7. A. Lib. 41. titul. 2. thes. 12. de
 F animi*

40.

50.

60.

animi & corporis necessariâ conjunctione quoad possessiones acquirendas suprâ edocuimus, non est, quod eo trahantur, quasi quis corpore aut animo potissimum suo rem contingere debeat, vel actus tum animi, tum corporis existentia in uno eodemq; individuo requiratur, siquidem animo quoque & corpore alieno in causis peculiaribus per eos, qui nostrâ subsunt potestati, ut visum est *cap. 1. hoc membr. 2.* vel animo nostro, corpore & animo alieno per quemcunque possessionem nobis scientibus vel ratum habentibus acquirere cupientem, vel corpore nostro, animo alieno, prout infans acquirit corpore suo, animo tutoris, *l. 19. §. 1. l. 1. §. 5. vers. igitur. ff. l. 3. C. de acquir. poss.* acquiri possessio potest, OSWALD. HILLIGER in DONELLVM ENVCLEAT. *Lib. 5. c. 8. lit. D. & c. 11. lit. A. l. 3. §. 8. 11. 12. l. 1. §. 19. 20. l. 44. §. 1. ff. de a. vel a. poss.* JVSTVS MEJERVS *C. 7. A. part. 2. Lib. 41. titul. 2. thes. 14.* vel, quod qui fundum possidere avertito corpore illum contingere debeat, utpote cum non modò manibus, quod circa res mobiles maximè obtingere refert, HVGO GROTIVS *de jur. Bell. & Pac. Lib. 2. cap. 8. 6.* eum apprehendere, *l. 1. §. 3. ff. de a. vel a. possess.* aut pedibus, id quod in rebus soli frequentari docet idem HVGO GROTIVS *dict. loc. eum ingredi, l. 18. §. 2. in fin. l. 2. §. 13. 19. l. 3. §. 1. 5. l. 6. princ. §. 1. l. 18. §. 2. l. 25. §. ult. l. 33. l. 34. l. 44. l. 46. ff. dict. titul.* verùm etiam oculis & aspectu; veluti si vicinum fundum mercato venditor alicui demonstret, vacuamq; possessionem se exhibere adfirmet, *l. 18. §. 2.* si emptor jusserit venditorem procuratori rem, quæ præsens est, tradere, tum enim is possidet, qui rem præsentem tradi videt, *dict. leg. 21. §. 21.* aut demum res sint præsentis, quæ ob magnitudinem ponderis moveri nequeunt; hoc, inquam, in casu aspectu res contingere sufficit, *dict. l. 18. §. 2. l. 1. §. 21. ff. de a. vel a. poss.* vel tandem, quod omnes glebas fundi, aut rei particulas quis attingere aut perambulare debeat, sufficit enim unam aliquam fundi partem eum ingredi, càm tamen mente ac cogitatione, quod totum fundum usque ad terminum possidere velit, *l. 3. §. 1. ff. de a. vel a. possess.* HUBERTUS GIPHANIUS *ad dict. titul. de a. vel a. poss. l. 3. num. 26.* ANTON. PEREZ. *in Codic. Lib. 3. titul. de a. vel retin. possess. num. 18.* HEINRIC. ZOESIUS *Com. Noviss. ad D. tit. de a. poss. n. 18.* Et hæc ratione qui fundum possidere cupit eum totum possidebit, imò eas etiam partes, quas non introivit, modò

ex tamen vacuæ & à nullo sint possessæ, quippe si aliqua fundi partes ab alio occupatæ detinentur, illam tantum fundi partem, quam ingressus, possidet, l. 18. §. ult. ff. de a. vel a. possess. Si insuper uno plures extant fundi per unius possidendi animo introitum, modò tamen reliqui tanquam partes, aliàs enim secus est, arg. l. 3. §. 1. l. 48. in fin. l. 1. §. 16. ff. de acquir. vel amis. poss. MYNSINGER Centur. 40.
3. observat. 39. UDALRICUS ZASIVS Consil. 10. Lib. 1. n. 6 cum illo, quem ingressus, cohærent, per dict. l. 3. §. 1. HUBERT. GIPHANIUS dict. loc. JUST. MEJER. part. 2. C. 7. A. Lib. 41. titul. 2. thes. 13. 14. & seq. omnium fundorum possessionum hac ratione ingrediens adipiscitur, l. 86. in fin. de legat. 2. l. 91. de legat. 3. l. 20. §. 7. de instr. vel instr. leg. BARTOL. in l. 3. num. 1. ff. dict. titul. ALVAROTT. in cap. unic. num. 7. versic. quæro ab. X. & ibi Præpos. num. 8. quid sit investitura. Atque hæc de modo sufficient.

CAPUT VI.

DE EFFECTIS ET UTILITATIBUS POSSESSIONIS.

DElibatis hanc in faciem superioribus, superest in hoc membro secundo, ut de effectis nostræ materiæ pauca, fusiore enim evolutionem parare instituti ratio prohibet, edisseramus. Est verò finis & effectus possessionis, ut re possessâ pro arbitrio à nullo limitato, aut quod alterius voluntati subest in serendo, fodiendo, arando, ædificando, ex quibus etiam animum possidendi præsumunt Dd. & inter hos JOSEPHUS MASCARDUS de probation. volum. 3. conclus. 1187. num. 8. conclus. 1182. & conclus. 1183. JOHAN. BORCHOLT. ad titul. de a. vel a. possess. cap. 3. num. 16. & quovis alio modo, quod liberæ possessionis esse asseverant per l. 11. ff. de vi & vi armat. l. 3. §. 2. 3. 4. 5. 6. ff. uti possid. possessor uti queat, liberè præter superiora ex jure Gentium venando, piscando, l. 13. §. fin. l. 14. ff. de injur. custodés ponendo, l. 16. §. 1. ff. de usu & hab. & fructus percipiendo, l. 13. §. 21. ff. de action. empr. Ut verò hic maximus est possessionis effectus ac utilitas, ita huic non absimilis illa, quod possessor titulum possessionis suæ cuiquam allegare aut probare vel unde rem nactus dicere necessum nisi in hæreditatis petitione haud habeat, vi l. 11. C. de petition. heredit. l. 12. eod. l. 36. ff. de R. V. CU-
F 2 JAC.

JAC. *Lib. 11. observ. 11. l. 25. ff. de jur. fisci.* JVSTVS MEJERVS *C. 7. A. part. 2. Lib. 41. tit. 2. th. 22.* quod in pari causa melior sit conditio possidentis, *l. 3. ff. de condict. ob turp. caus. l. 12. in fin. princ. ff. de public. in rem action. l. 14. ff. qui potior. in pignor. l. 36 §. 3. ff. de testam. milit. l. 5. §. 1. ff. de calumn. l. 1. §. 1. 2. ff. de Salvia. interdict. l. 15. C. de R. V.* HVGO GROTIUS *de jur. Bell. & Pas. cap. 2. §. 8.* Accedit ab his & illa possessori utilitas; quâ, præter id, quod privari suâ possessione invitus, ne quidem injustâ sine causæ cognitione, nequit, *l. 2. in fin. C. si prop. publ. pensit. l. 6. C. unde vi.* ANDREAS GAIL. *Lib. 2. observ. 76, num. 8.* BENEDICT. CARPZO. *tract. Noviss. de inbib. cap. 1. Posit. 15. num. 64.* & jus propriâ autoritate resistendi fortitur, contra omnes, qui possessioni suæ aliquod impedimentum creant, *l. 29. §. 1. ff. ad L. Aquil. WESENBEK. in paratit. eod. num. 7. COSTAL. ad l. extat. ff. Quod metus caus. & ad l. Divus. Pius ff. de S. R-P. JACOB. MENOCHIVS de arb. jud. quaest. Lib. 2. cas. 87. COLER. de process. executiv. part. 3. cap. 12. ANTON. PEREZ. in Codic. Lib. 7, titul. 32. num. 24. HEINRICVS ZOESIVS Com. Nov. ad D. tit. de a. pos. n. 22.*

40. interdicitâ tuendæ seu 30. retinendæ possessionis possessor, modò non vi, clam aut precariò possidet, *§. 4. Inst. de Interdict. l. 1. princ. §. 5. ult. l. 2. 3. princ. ff. uti possid. l. 9. ff. de R. V.* consequitur, quæ & CREDITOR, cui pignus traditum, meritò sibi vendicat; cùm verè possidet *per l. 2. ibi non solum tenentem adjuvari. C. de Prator. Pignor. l. 3. §. 8. ff. uti possid.* ibi enim Jctus quærerè nequit, an creditores rei servandæ causa in possessionem missi possint uti interdicto uti possid. nisi creditores pignus verè possidentes uti eo queant, JVSTVS MEJERVS *C. 7. A. part. 2. Lib. 41. tit. 22.* FRIDERIC. *ad dict. titul. cap. 9. num. 2.* pariter ac VASALLUS *arg. cap. un. §. fin. 2. f. 8. c. un. princ. & §. si verò Vasallus. 2. f. 2. c. un. princ. §. ult. 2. f. 33. c. un. princ. v. etsi investitura. & vers. si verò fuerit, §. si verò fundum. §. cum autem quis. §. similiter. §. si quis de manso. 2. f. 4. §. si verò Vasallus. 2. f. 2. cap. un. princ. 2. f. 3.*

60. qui iis remediis possessorii non solum utitur adversus extraneos, sed & contra dominum, RUTGER. RVLAND. *tract. de Commissar. p. 3. titul. 3. cap. 19. num. 13.* Nobiliss. DN. GEORG. ADAM. STRVVE *Exercit. feudal. 2. thes. 3. 10. th. 12. ult. thes. 3.* Nec quicquam his objicem ponit, quod sit usufructuarius, quippe licet usumfructum

fructum in re feudali & dominium modò inferius consequitur, unde
ex parte etiam usufructuarii nomen aufert, multò tamen plura & ma-
jora quàm communis usufructuarius jura adipiscitur, usufructuarius
enim meri ac nudi particeps redditur usufructus & quidem personæ
coherentis, ac nil de proprietate participat, *tor. titul. ff. de usufruct.*
l. 25. ff. de v. s. unde nequaquam potest rem, *princ. & §. 2. ff. de usu-*
fruct. & ne usufructum quidem alienare, *§. 3. de usufruct.* nec fru-
ctus ab ipso vel alio ejus nomine separati ei, sed proprietario cedunt,
l. 12. §. 5. ff. de usufruct. JOHAN. DEL DICASTILLO *de*
usufruct. cap. 77. num. 13. imò nec rem vindicare potest, *l. 60. §. 1.*
ff. de usufruct. l. 3. §. 12. ff. ad exhib. JUSTVS MEJERVS C.
7. A. Lib. 43. titul. 2. thes. 22. DN. FRANTZK. *de Laudem. cap.*
14. num. 31. At verò vasallus non modò usufructus compos evadit,
sed etiam de ipsa proprietate aliquid participat, imò etiam sine con-
sensu domini alteri rem feudalem rursus in feudum, quod alienandi
facultatem involvit, HVGOGROT. *de jur. Bell. & Pac. Lib. 2. cap.*
6. §. 9. rectè concedit, *2. f. 9.* & fructuum à quocunque separatorum
est dominus *per texum 2. f. 23. & l. 13. §. 5. ff. de usufruct.* imò à quo-
libet possessore vindicat, *princ. vers. rei autem. 2. f. 8. cap. un. 2 f. 83.* 40.
JUSTVS MEJERVS C. *7. A. part. 2. Lib. 41. titul. 2. thes. 22.* DN.
GEORG. ADAM. STRVVE *dict. loc.* Est post hæc possessionis
effectus, quod à cautione judicio sibi liberet possessorem, suspicio-
nemq; fugæ tollat maximè rerum immobilium, *l. 15. ff. qui satùdare*
oog. ubi W E S E N B E C. num. 11. & C. eod. num. 15. ANDREAS
GAIL. *Lib. 2. observ. 10. num. 6.* quod Civilis dominium inducat,
l. 3. ff. de usucap. l. 20. C. de pact. JOHAN. BORCHOLT. *ad tit.*
de a. vel a. poss. cap. 2. num. 13. & pignoris possessio jus offerendi ope-
retur, *l. 80. ff. de R. V. l. 12. ff. quib. mod. pign. vel hypoth. solv. cui nun-*
quam posse præscribi tradunt Dd. & inter hos JOHAN. KOPPEN.
Decis. 1. per tor. qui omninò videatur. Vid. præter hunc FRANCIS.
ZOANNEFF. *in l. 2. C. de pact. inter empr. & vendit. compos. n. 33.* 50.
FABIAN. de MONTE *de vendit. qu. 7. pr. num. 5.* Latè VIRGIL.
PINGIZ. *q. 41.* MOLINA *tr. 2. disp. 37. num. 7.* Efficit his proximi-
mè possessio, ut, actore intentionem dominii non probante, posses-
sor, licet nil fecerit, nec justam possidendi causam habeat, nihilomi-
nus absolvatur, & in possessione maneat, *l. 24. ff. de R. V. l. 3. C. de*
interdict. 60.

- interdict. l. 2. 12. C. de probat. l. 4. C. de edendo. §. 4. *Inst. de Interdict.* cap. sæpè de restit. *spol.* BALDVS in l. fin. quæst. 6. C. de edict. D. HADR. roll. ANDR. CLVD. *Rev. quotid.* cap. 1. BENEDICT. CARPZO. *de inhibet. Posit.* 3. num. 20. Quare hîc tantum emergit hujus controversiæ exitus, ut prius, uter possideat, iudex pronunciet, pronuncian- dum enim prius de possessione, quàm de dominio, l. 1. §. 3. ff. *uti possidet.* l. 3. C. *quorum bonor.* l. 13. C. de R. V. l. 3. C. *fin. re- gund.* l. 3. C. de Interdict. l. 14. C. de agricol. & censit. l. 37. ff. de ju- dic. JACOB. MÆSTERTIVS *de just. Rom. Leg. Lib. 2. Dub. 38. §. 4. Institut. de Interdict.* Licet possessionis & proprietatis causa ab uno eodemq; iudice decidi potest, l. 13. C. de R. V. l. 1. §. 4. *quod legat.* non tamen semper unâ communiq;, sed diversâ formulâ, *arg. dict.* l. 13. C. de R. V. l. 12. §. 1. ff. *de a. vel a. possess.* Unde vulgatissima sub- orta quæstio, an petitorium & possessorium uno eodemq; libello cumulari queant, id quod de jure canonico omninò *per cap. 2. 3. 4. 5. X. de caus. possess. & propriet.* Insignis suo sæculo jurisperiti Innocentii III. Pontificis Maxim. rescripto consili de civili certâ habitâ ratione, quamvis tamen possessorium cum petitorio retinen- dæ posse cumulari prorsus negamus cum *Nobiliss. DN. BENEDI- CTO CARPZO. Part. 2. jurispr. forens. consil. 7. Defin. 10. num. 4.* ut etiam dissentiant ANTON. PEREZ. *in Codic. Lib. 8. titul. 1. de interdict. num. 20. & seq. HEINRIC. ZOESIUS. comment. noviss. ad Digest. dict. titul. num. 10. asseveramus, dimittentes Lecto- rem plurimis hoc cognoscere avidum ad OS WALDVM HILLI- GERUM in DONELLUM ENUCL. 31. cap. 3. lit. E. JUSTUM. MEIER. C. 1. A. part. 2. Lib. 41. titul. 2. thes. 22. JACOBUM MÆSTERTIUM Lib. 2. de justit. Rom. Leg. Dub. 38. Clariss. HAN- NIVM in observ. ad WESENBEC. theor. pract. titul. de interdict. num. 8. Refertur ad ultimum inter effectus & commoda possessionis illud sanè non minimum, quod possessor ab onere probationis sit immunis §. *retinendæ Inst. de Interdict. l. 2. C. de probation.* AN- TON. PEREZ. *in Codic. Lib. 7. titul. 32. num. 24.* modò tamen jure communi non reluctante possideat, aut se possidere neget, vel mendacii postea convincatur, & rem furtivam possideat, vel tan- dem possessionis onus spontè in se suscipiat, semper enim ex justo contractu ac titulo possidere creditur: cujus etiam præsumptionis effectus*

effectus, ut ei, contra quem est præsumptio, onus probandi incumbat *l. 14. ff. de probation. l. 4. C. de edend. l. 7. §. ult. ff. de liberal. caus. l. 15. C. de probation. l. 2. C. ne uxor pro marito* DN. BENEDICT. CARPZOV. *de Inhibit posit 3. num 19. l. 23. C. de probat.* Probatur verò possessio & quidem de jure canonum, etsi jure civili aliàs sufficit probatio possessionis tempore contestatæ litis habitæ, 40.
§. 4. Institut. de Interdict. DN. HAHN. in observ. ad WESENBECK. theor. pract. Lib. 43. titul. uti possid. num. 5. Antiquior, vincit enim, id quod etiam in praxi hodiè servatur, *GAIL. de pign. observ. 22. num. 3. WIDENBRVC. tract. method. de Interdict. cap. 19. num. 103.* qui possessionem modò antiquiorem probat *per rextum in cap. licet de probat. plurimis modis; veluti (1.) Inistenia rei animo possidendi conjuncta, l. 3. de probat. qui animus vicissim, præter id, quod ex conjecturis, vel præsumpt. onibus colligitur, ANDREAS GAIL. Lib. 2. observ. 106. num. 7. & observ. 48. num. 24. proluxè JACOB. MENOCH. de arbitrar. judic. quæst. cas. 3. 61. SOCIN. consil. 28. num. 14. Volum. 1. & factis etiam, quæ fortiora sunt ad ostendendum animum, quàm verba, l. 48. §. 3. ff. de adilit. edict. capit. dilecti filii & ibi DECIVS de appellat. pariter ac verbis, quibus nullum majus, voces enim earum, quæ sunt in anima, passionum notæ firmissimæ habentur, ARISTOTEL. Lib. *ἡ ἐπιγονείας* mentis nostræ est testimonium, TIRAQUELLUS *in l. si unquam in verb. libertis. num. 17. & seq. C. de revocand. donat. MATTH. de AFFLICT. in constit. Neapol. Rubr. 1. de hæretic. n. 1. declaratur, l. 78. de acquir. hered. l. 5. C. de Inst. & substit. l. 7. ff. de supellect. legat. optimè omnium, quia nudis animi actibus efficientiam juris tribuere non est naturæ humanæ congruum, & signa nulla de animi actibus certitudinem habent mathematicam, sed probabilem tantum: nam & verbis eloqui aliud possunt homines, quàm quod volunt & sentiunt & factis simulare, HVGO GROTIUS de Fur. Bell. & Pac. Lib. 2. cap. 4. §. 3. optimè, inquam, omnium juramento evincitur, ALCIATUS *in tract. de præsumt. regul. 3. præf. 16. GUIDO PAPA quæst. 614. ubi dicitur 60.* in iis, quæ ex animo dependent, scari juramento, JOSEPHUS MASCARDUS *de probation. Volum. 1. conclus. 94. num. 5. II. Culturâ rei, glos. in l. 3. in verb. finiatur. C. fin. regund. & ibi BALDUS n. 4. qui dicit. glos. summè observandam monet, etiamsi eam per alium fecerit,***

fecerit JOSEPH. MASCARD. *dict. loc. volum. 3. conclus. 1128.* JOHAN. BORCHOLT. *ad titul. de a. vel a. posses. cap. 3. num. 16. III.* Ex perceptione fructuum, l. 2. & ibi BARTOL. C. de acquir. poss. BALDUS in l. 3. n. 4. vers. *quæro qualiter.* C. fin. regund. ubi multò magis possessionem probari scribit, si quis ex fundo reditus perceperit, quare etiã ex uno seminante & altero metiente, hic qui fructus collegit, obtinet, licet seminans prævenierit, quoniam, præter id, quod perceptione fructuum nititur efficacia, jus & utilitas possessionis, æquum est, rem à fine denominari, JOSEPH. MASCARD. *de probat. conclus. 1182. num. 5. & 7.* MENOCH. in 3. *remed. retinend. posses. num. 161.* & aliis modis legitimis, de quibus WESENBECK. in *paratit. de Probat. num. 5.* Explicitum est hisce membrum nostræ tractationis secundum feliciter, quod proximè excipit tertium de POSSESSIONE RETINENDA.

MEMBRI III.
DE
RETINENDA POSSESSIONE,
50. CAPUT I,
DE
MODO ET PERSONA, QUÆ POSSESSIONE RETINETUR.

ABSolutis primo, & post id secundo nostræ Tractationis membro prodit ordine tertium de Possessione retinenda, in quo circa primordia modus & personæ, quibus possessio retinetur, enodari avent. De modo retinendæ Possessionis tradunt Imp. DIOCLETIANUS & MAXIMIANUS AA. in l. nostr. 4. solo animo possessionem retineri, in verb. *Tamen solo animo retineri potest.* Quamvis enim, acquisitio possessionis per solum animum, aut corpus solum evanida omninò dicitur Imp. hæc l. nostr. 4. prout etiam à nobis ostensum, 60. *suprà membr. 2. c. 5.* solo tamen animo optimè retinetur, nec usque adeò simultaneus corporis & animi, licet & hoc modo retinetur, concursus in ea retinenda exigitur memorante PAULO in l. 3. §. in *amittenda vers. & si animo solo.* ff. de a. vel a. poss. jnnct. l. 6. §. 1. l. 25. 26. ff. de vi & vi armat. l. 37. ff. de pignor. act. ANTON PEREZ. in *Codic.*

in *Codic. Lib. 7. titul. 42. num. 22.* siquidem jam acquisita factio semper opus non habet, DN. HAHN. in *observat. ad WESENBECC. theor. pract. titul. de a. vel a. possess. num. 6.* Hinc cum fundum, non tamen amittendæ possessionis animo, egressi, licet nec servus nobis est, nec colonus, vel alius, per quem possideamus, vel etiam alius occupandæ possessionis causâ fundum introivit, cum is eo animo esse nequit, ut reverà possidere velit, antequam norit fundū esse vacuum, possessionem nihilo secius animo retinemus, l. 2. l. 3. §. 11. l. 44. §. fin. l. 45. ff. de a. vel a. possess. l. 1. §. 25. ff. de vi & vi arm. JUSTUS MEJERUS C. 7. A. part. 2. Lib. 41. tit. 2: thes. 24. Hinc saltus quoque hibernos pariter ac æstivos et si, certis temporibus eos relinquimus, sicut & omnia prædia, quamvis alius quispiam nobis in aliâ eorum partem secedentibus, clam ea animo possessoris intraverit, solo animo retinemus, l. 3. §. 11. l. 44. in fin. ff. de a. vel a. poss. HUBERTUS GIPHANIUS ad titul. de a. vel a. poss. l. 3. §. 9. num. 79. in omnibus enim prædiis, ex quibus non eâ mente discedimus, ut amittere possessionem velimus eam incorruptam servamus, si ergo prædiorum suorum desertam possessionem per aliquod temporis intervallum non derelinquendi affectione quis coluit, sed metus necessitate, quia vel irruentem hostium impetum, vel morbi grassantis contagionem subveritus, præjudicium ei ex transmissi temporis injuriâ non generatur, id est, non ideò possessioni excidit, sed animo eam retinuit, hac l. nostr. 4. C. de a. vel retin. poss. ANTON. PEREZ. in *Codic. Lib. 7. titul. 31. num. 31.* Retinetur verò possessio non modò cum ipsi, licet nescientes nos possidere eam ab alio conducimus l. 28. ff. de a. vel a. poss. neque enim conducendo rei nostræ dominium mutamus, l. 40. §. ult. ff. de a. vel a. possess. l. 15. ff. de pos. l. 45. ff. de R. 3. l. 20. l. 23. C. de Locat. utcunque etiam pensiones per aliquot annos, nisi tamen per tot præstitæ, ut longi temporis præscriptione excludi possimus, l. 20. C. de agric. & censit. & colon. Lib. 11. titul. 47. de penderimus, dict. l. 23. C. de locat. & l. 20. C. de agric. & censit. licet is, per quem possidemus, iusta ex causa non restituerit nobis reposcentibus, non tamen eâ destinatione, ut lucrū faceret, loco moverit l. 3. §. 10. l. 20. ff. de a. vel a. poss. vel rem locamus, aut cōnodato tradimus, aut deponimus, l. 3. §. 5. ff. dict. tit. l. 15. §. 4. ff. de precar. l. 8. ff. Commod. l. 17. §. 1. ff. depositi. vel, præter id, quod creditores sumus, l. 37. ff.

40.

50.

60.

G de

*de pignorat. action. l. 15. §. 2. ff. qui satius cogant. l. 33. §. ult. ff. de usucap. & ex causa damni infecti aut aliâ quavis in nostra bona quis missus est, l. 2. ff. pro hered. l. 12. pro empr. & in iis usum fructum adipiscitur, aut servus rem à nobis possessam subtraxerit, l. 15. l. 40. princ. ff. de a. vel a. possession. l. 33. §. ult. v. sed etsi. ff. de usurpat. & usucap. dejecti simus de fundo aut peregrè profecti, vid. JUSTUS MERTJUS C. 7. A. part. 2. Lib. 41. titul. 2. th. 24. sed etiam CUM PER ALIOS possidemus; puta: servum, inquilinum, pupillum, procuratorem, & alios, quoscunque nomine nostro possidentes; l. 3. §. 12. l. 9. l. 25. l. 32. l. 37. §. 1. l. 42. princ. ff. de a. vel a. possess. l. 60. §. 1. ff. Locati. §. 5. Inst. de interdicit. etiam si decesserint, dict. l. 3. §. 12. vers. quod si servus. ff. de a. vel a. possess. l. 60. §. 1. locati. tum enim per eorum hæredes possessio retinetur, dict. l. 60. §. 1. ff. locati. aut furor & correpti, l. 25. §. 1. l. 31. §. 3. ff. de usurp. & usucap. vel de ferendæ possessionis, dict. l. 3. §. 8. v. Quod si servus. l. 40. §. 1. l. 44. §. 2. ff. de a. vel a. possess. quamvis id averfari videtur POMPONIUS in l. 31. ff. dict. titul. aut non de ferendæ animo è fundo abierint, l. 31. ff. dict. titul. ANTON. PEREZ. in Codic. Lib. 7. titul. de a. vel rerum. poss. fess. n. 22. Summatim retinemus tam per nosmetipsos, quàm alios solo animo possessionem in rebus præprimis immobilibus, (servum enim mobilium possessio retinetur, quàm diu sunt sub custodia nostrâ: amittitur simul ac sub custodia nostra esse deserint, HUBERTUS GIPHANIUS ad titul. de a. vel a. possess. ad l. 3. §. 8. num. 79. JOHAN. BORCHOLT. ad eund. titul. cap. 7. in fin.) si modò vacua res permanferit, vel occupata quidem, nobis tamen ignorantibus & licet scientibus, ut tamen cessurum nobis arbitremur, qui occupavit, vel facile illum nos expulsuros, l. 25. §. ult. ff. de a. vel a. possess. DN. HAHN. in observ. ad WESENBECC. theor. pract. titul. de a. vel a. possess. num. 6. vers. solus animus. Nam si recuperandi spes, verba sunt HUGONIS GROTII Lib. 2. de jur. Bel. & Pac. cap. 4. §. 5. projicitur, & facultas rei apprehendendæ omninò deficit, possessio ultra animo non retinetur, ut cum revertentem antiquiorem possessorem, novus occupator repellat, vel saltem prior suspicetur, se posse repelli, ideoq; nolit reverti in fundum, l. 6. l. 7. ff. de a. vel a. possess. HUBERTUS GIPHANIUS ad l. 6. l. 7. & l. 21. in fin. ff. dict. titul. Ratio est, quoniam ad actualem possessionem necessaria est rei detentio
five*

siue comprehensio naturalis, quâ deficiente possessio amittitur, vid.
HUBERT. GIPHANIUS *dict. loc. DN. HAHN. in observ. ad WE-*
SENBEC. theor. pract. dict. loc. num. 6. Quare rectè quoque PAU-
LUS constare, inquit, nos possidere, donec aut nostrâ voluntate di-
scesserimus, aut vi dejecti fuerimus, l. 3. *S. nam constat. ff. de a. vel a.*
possess. Sed de amittenda Possessione infra membr. 4. pluribus, nunc
de REMEDIIS. 40.

CAPUT II.

DE

POSSESSIONIS RETINENDÆ
REMEDIIIS.

Methodi ratione ducti, non sententiâ PETRI FRIDERICI MIN-
DANI *de Interdict. com. 7.* quâ priorem locum interdictis reti-
nendæ, quò benè parta tueantur, secundum recuperandæ, quo amis-
sa recuperentur, tertium adipiscendæ possessionis, quo jam partis ali-
quid adjiciatur, tribuendum censuit, hanc enim averfamur cum Cla-
ris. DN. HAHNIO *in observat. ad WESENBEK. Theor. pract. Lib.*
43. titul. de Interdict. n. 4. in verb. aut adipiscendæ. retinendæ pos-
sessionis remedia subjicimus, quibus acquisita possessio, quam parum
prodest acquirere, nisi defendi potest, ANTONIUS PEREZIUS
in Codic. Lib. 8. titul. 6. princ. adversus turbantis irruentem impetum
sarta tecta conservatur. Referunt verò inter ea Dd. interdictum,
UTI POSSIDETIS, & interdictum UTRUBI: Illius verba hæc
sunt; UTI EAS ÆDES, QVIBUS DE AGITUR, NEC VI,
NEC CLAM, NEC PRECARIO ALTER AB ALTERO
POSSIDETIS: QVO MINUS ITA POSSIDEATIS VIM
FIERI VETO. DE CLOACIS HOC INTERDICTUM
NON DABO, NEQVE PLURIS, QVAM QVANTI RES
EST, INTRA ANNUM, QVO PRIMUM EXPERIUNDI
POTESTAS FUERIT, AGERE PERMITTAM l. 1. *princ. uti*
possid. Locus est huic interdicto tantum in rebus immobilibus, ut
arguunt verba EAS ÆDES, per ædes enim intelliguntur in genere res
soli seu immobiles l. 21. *ff. de V. S.* quare differt ab interdicto UTRU-
BI, utpote quod etiam datur pro possessione rerum mobilium retinen-
da, quo ipso tamen res incorporales non excludimus, *vi l. fin. ff. uti*
possid. 50. 60.

posfid. l. 2. princ. ff. si servit. vindic. Dn. HAHN. dict. loc. ad titul. uti possidetis. num. 7. siquidem & hæ rebus immobilibus annumerantur, Dn. HAHN. *in observat. ad WESENBECK. theor. pract. tit. de R. D. num. 4. vers. nisi per interpretationem.* Ut verò huic locus est in rebus immobilibus & incorporalibus; ita etiam non modò

40. *competit, cùm periculum suboritur amittendæ possessionis, sed & quando, aut quomodocunque quis vim infert possidemi l. 1. princ. ff. uti possid. sive is verè possideat rem soli, l. 1. princ. §. 1. 4. 6. 8. l. 3. princ. ff. dict. titul. l. un. §. 1. urubi. vel quasi, seu analogicè, sive in totum, sive pro parte; ut VASALLO, c. rei autem prins. & §. 2. 2. f. 8. GOTHOFRED. ANTON de feud. 13. thes. 4. lit. E. EMPHYTEUTÆ, SEQVESTRO, cùm apud eum possessio deposita, l. 39. ff. de a. vel a. possess. l. 17. §. 1. ff. depositi. CREDITORI PIGNORATITIO, FRUCTUARIO, l. 4. ff. uti possidet. HEREDITI, et si enim ante aditam hereditatem regulariter id negant Dd. & inter hos ANTONIUS PEREZIUS in Codic. ad titul. uti possidet. num. 8. Dn. HAHN, dict. loc. num. 5. in casu tamen, si motà jura lite defunctus deceat, ex JACOB. MENOCH *remed. 3. num. 61. & seq.* ANTON. PEREZ. *dict. loc. si jacente hereditate facta est turbatio, arg. l. 13. §. 5. ff. quod vi aut clam.* JACOB. MENOCH. *dict. loc. num. 163. & seqq.* si ex facta defuncto turbatione sibi quodque metuit hæres CLUD. *Lib. rer. quotid. cap. 8. sect. 3. num. 47. & seqq.* aut ex personâ defuncti pro consequendo interesse ex causa dejectionis agit, vid. JACOB. MENOCH. *dict. loc. JUSTVS MEJERUS C. 7. A. part. 2. Lib. 43. titul. uti possid. thes. 10.* libentissimè ei interdictum hoc impertiuntur, licet id nudis detentatoribus, ut COLONO, INQUILINO, SERVO, PROCURATORI, CREDITORIBUS REI SERVANDÆ CAUSA EX PRIMO DECRETO IMMISSIS denegant *per l. 3. §. 8. ff. uti possid.* JACOB. MENOCH. *dict. loc. num. 87. WIEDENBRÜCK. de Interdict. c. 10 num. 103.* id quod & nos vi dejecto contra dejectientem, ut ut aliàs refragantur MINDAN. MENOCH. *dictu in locis denegamus, cùm**

60. *is ultrà non possidet, ne animo quidem, l. 5. ff. de usurp. & usucap. Dn. HAHN. dict. loc. HEINRIC. ZOESIUS Com. Noviss. ad D. tit. uti possid. n. 7.* Vim verò inferri dicunt Dd. quomodocunq; ; si quis sua, qualiter cupit, usurpare vel administrare vetatur, *l. 8. §. 5. in fin. ff. si servit.*

si serpis, vindic. l. 12. ff. commun. divid. l. 52. §. 1. ff. de a. vel a. possess.
l. 3. §. 2. & 3. ff. uti possid. puta; si ædificare, fundum colere vites
præcidere vel traducere prohibetur dd. Legib. Imò vis inferri cen-
setur solà diffamatione, si quis aliquem diffamet, quod res, quam pos-
sidet, non sit ipsius, vel quod malà fide eam possideat, l. 11. ff. de vi &
vi armat. HEINRIC. ZOESIUS Com. Nevifs. ad D. Lib. 40. in fin. 40.
ad L. Diffamari. C. de ingen. manumis. numer. 25. quod in re alteri-
us servitutem, vel aliud jus in rem habeat, DN. HAHN. in observat.
ad WESENBEK. theor. pract. Lib. 43. tit. 17. num. 5. pariter ac minis,
si quis minetur possidenti, ejusve colonis, pastoribus, operariis, JA-
COB. MENOCH. Rem. ret. 3. num. 488. latè VIRGINIUS BO-
CACIUS à CINGULO tractat. uti possid seu manutenentiæ. c. 11.
per tot. CLUD. dict. loc. cap. 8. sect. 2. per tot ad quos Lectorem
dimitto: Nunc de altero, quod vocant UTRUBI vel UTROBI,
JACOB. CVJAC. §. observ. 22. cujus verba hæc sunt: UTRUBI
HIC HOMO, QVO DE AGITUR, MAJORE PARTE
HVJVSCE ANNI FUIT, QVO MINUS IS EUM DV-
CAT, VIM FIERI VETO Interdicti hujus potestas, quam-
vis olim apud veteres plurimum differebat, uti possidetis enim inter-
dicto is solùm apud eos vincebat, qui litis contestatæ tempore, utrubi
verò interdicto, qui majore parte anni, quod non refertur ad nume-
rum dierum, mensiumve quibus annus absolvitur, sed ad possessio-
nem adversarii, ut sufficiat experientis diutiorem esse possessionem,
quàm adversarii l. 126 ff. de V.S non vitiosè ab adversario possidebat,
§. 4. Instit. de Interdict. eadem est hoc tempore tractu in rebus mo-
bilibus, quæ VTI POSSIDETIS in immobilibus l. unic. §. 1. utrubi.
§. 4. Instit. de Interdict. PAVL. Lib. 5. sententiar. 6. §. 1. & ibi CV-
JACIUS ANTONIVS PEREZIVS in Codic. Lib. 8. titul. uti pos-
sid. num. 3. Ut nempe is victor evadat tam in rebus mobilibus, quàm
immobilibus seu soli, qui possessionem nec vi, nec clam, nec precariò
ab adversario litis contestatæ tempore possidet, dict. §. 4. Instit. de
Interdict. quod tamen in praxi haud servatur, de moribus enim no-
vissimis is prævalet, qui vel justiore vel antiquiore possessionem
probat, ut supra Membr. 2. cap. 6. ostensum. Vid. ANTON. PEREZ. 60.
in Codic. Lib. 8. titul. 6. num. 3. Atque hunc in modum hæc præ-
cipua & generalia possessionis retinendæ remedia quàm brevissimè

enarrasse suffieiat, cætera cognoscere avidus adeat MENOCHIVM
dict. loc. Quibus sic explicito tercio nostræ tractationis membro ad
ultimum divertimur de POSSESSIONE AMITTENDA.

MEMBRI IV.

DE

40.

AMITTENDA POSSESSIONE.

CAPUT I.

DE

MODO POSSESSIONEM
AMITTENDI.

50. **V**is de Origine, acquirenda & retinenda possessione membris su-
prioribus, restat hujus nostræ L. 4. & §. ex contrario 5. enoda-
tionis ultimum, in quo ab initio amittendæ possessionis modum ex-
prompturi notamus; solo animo possessionem amitti, *per l. 3. §. 6.*
l. 44. §. 2. ff. de a. vel a. possess. veluti si quis in fundo est cum ea ta-
men animi destinatione, ut nolit possidere, *l. 1. §. 4. in fin. l. 17. §. 1.*
l. 30. §. 4. ff. dict. titul. DN. HAHN. in observat. ad WESENBECK.
theor. pract. Lib. 41. titul. 2. aut alteri possideri velit, l. 18. ff. dict. tit.
HEINRIC. ZOESIVS Com. Nov. ad D. titul. de acquir. poss. num.
22. Cùm enim animi utimur imperio, verba sunt IVSTI MEIERI
C. 3. A. part. 2. Lib. 41. titul. 2. thes. 25. servitio corporis, quàm pri-
mum animus imperat, ut corpus ministerium possessionis desinat præ-
stare: corpore possidere desinimus, nisi tamen sub conditione ex pos-
sessione discesimus, tum enim non statim possessionem amittimus,
l. 34. ff. de a. vel a. possess. sed tum demum, cum existit conditio. Ue-
n. res sub conditione traditæ tum accipientis fiunt, cùm conditio ad-
60. impleta; ita & possessiones, prout possunt, sub cõditione traditæ non
prius in accipientis rediguntur potestatem, quam si conditio exstite-
rit, referente JULIANO in *l. 38. §. amplius. ff. de a. vel a. poss.* Quem-
admodum verò solo animo, non enim nobis adversatur PAULUS in
l. 8. de a. vel a. possess per verb. *Quemadmodum nulla possessio acquiri,*
nisi animo & corpore potest, ita nulla amittitur, nisi in qua utrum-
que in contrarium actum est, siquidem comparatio illa, quam instituit
PAULUS in dict. l. 8. est tantùm, si pensius mentem legis attendimus,
secun-

secundum quid, ut recte monet HUBERTUS GIPHANIUS ad l. 3.
§. 6. num. 64. ff. de a. vel a. poss. scilicet quatenus cum corpore prius
amittitur possessio, animus etiam requiratur, vel ut verius loquar,
utrumque quidem in amittenda possessione occurrit, sed ita, ut animo
principaliter, l. 3. §. 6. ff. dict. titul. at per consequentiam corpore
etiam possessio amittatur, quoniam qui animo possidendi exiit,
non potest non etiam videri corpus amisisse BACCHOVIUS in not.
ad WESENBECK. titul. de a. vel a. possess. num. Ut, inquam, solo ani-
mo volentes possessionem amittimus, si nempe post superiora rem,
quam scimus nos possidere, conducimus, aut ut precario in posses-
sione simus, rogando exposcimus, l. 19. princ. l. 28. ff. de a. vel a. poss.
vel possessionem alteri tradimus, l. 3. §. 9. ff. dict. titul. secundum le-
gionem Florentinam. vel tandem praeter id, quod fundi culturam per
negligentiam aut longam absentiam omisimus, l. 37. ff. de usuc. HU-
GO de ROY de eo, quod iustum est, Lib. 3. titul. 1. §. 4. mortuum se-
pultura tamen gratia, aliis enim si ea mente is illatus, ut postea aliun-
de transferri debeat, manet locus profanus per l. 12. ff. de religios. &
sumpt. fun. BARNAB. BRISSON. Lib. 2. antiquitat. Romanar. c.
15. in eum, quem possidebamus, locum deduximus, l. 30. §. 1. ff. de a.
vel a. possess. tum enim locus, in quo corpus defuncti humatum est,
l. 1. §. sepulchrum. ff. de religios. & sumpt. fun. l. locum. C. eod. reli-
giosus redditur, & nullus esse censetur §. nullius. 7. §. religiosum. 9.
Institut. de R. D. l. 40. ff. de religios. & sumpt. fun. ita etiam inviti
ei excidimus, & quidem VEL FACTO HOMINIS, cum nempe vi ex ea
dejectimur, tot. titul. ff. de vi & vi armat. l. 3. §. 6. nam constat. ff. de
a. vel a. possess. ubi scitus constat, inquit, nos possidere, donec aut
nostra voluntate discesserimus, aut vi dejecti fuerimus, quod etiam
evenit, cum revertentes repellimur, aut ita animo possidere defini-
mus, ut repelli nos posse suspicemur ab eo, qui possessionem invasit,
l. 25. §. ult. ff. de a. vel a. possess. HEINRIC. ZOESIUS Com. Nov.
ad D. tit. de a. poss. num. 25. aut in hostium potestatem redigimur,
l. 23. §. 1. ff. dict. titul. l. 11. l. 15. princ. ff. de usurp. & usucap. Nam
qui hostium potestate subacti iura quidem rerum suarum iucorrupta
servant, possessione tamen naturaliter omnino privantur, nec fere
quicquam possidere queunt, cum ipsi ab alio possidentur, unde etiam
severis nova opus esse possessione tradunt Dd. spretò, quod nullus
res

40.

50.

60.

- res eorum medio tempore possederit, l. 23. §. 1. ff. de a. vel. a. possess.
JOHAN. BORCHOLT. ad dict. tit. de a. vel. a. poss. cap. ult. num.
23. VEL CASU, ex FRANCISCO DUARENO ad dict. titul. cap.
3. OSWALDUS HILLIGER in DONELLUM ENUCLEAT.
Lib. 5. cap. 12. in notat. lit. A. Ut si flumen vel mare agrum occu-
paverit, etsi enim levis inundatio, utpote cum fluvio uno impetu, quip-
pe si paulatim, proximis possessoribus accedit, dilapso, fundus, qui
mersus erat, postliminio ad dominum revertitur, non aufert domi-
nium, ut ex HUGONE GROTIUS Lib. 2. de jur. Bell. & Pac. cap. 8.
§. 4. supra traditum. cap. 4. membr. 2. si tamen gravissima ea evasit,
ut ejusdem verba referam dict. loc. §. 10. neque alia signa adsunt, quæ
retinendi domini animus notant, ut facile præsumitur agrum dere-
lictui habitum, ita confestim etiam ejus possessio amittitur. Sic in
HOLLANDIA pro derelicto haberi agrum idem meminit dict. loc.
qui per decem annos mersus fuerit, si non aliqua extent signa conti-
nuatæ possessionis: Quo tamen in genere, sicut & totam hanc re-
rum æstimationem ceu naturaliter indefinitam ob circumstantiarum
varietatem boni viri arbitrio permittendam ducit, non immeritò a-
pud eos receptum scribit, quod Romani rejiciunt, ut si aliter neque-
at, vel pilcando retineri possessio censeatur. Ut verò per inunda-
tionem gravissimam, levis enim, ut etiam refragatur HVBERTVS
GIPHANIVS ad l. 3. §. 17. ff. de a. vel. a. possess. non obest, siquidem
illa, non multò post insecutà aquarum discesione, demonstrat flu-
men agrum meum, ejusve possessionem mihi ereptum non venisse,
OSWALDVS HILLIGER in DONELLVM ENVCLEAT. Lib.
15. cap. 12. lit. C. possessio adimitur, ita etiam per naturalem pos-
sidentis mortem tollitur, SEBASTIANVS MEDICES in tract. Mors
omnia solvit part. 2. conclus. 8. & ex eo JOHAN. BORCHOLT. ad
titul. de a. vel. a. possess. cap. ult. num. 24. Morte enim voluntas, si-
ne qua possessio non subsistit, aufertur, l. 4. ff. locati. l. si ita legatum
sit. §. illi si volet. ff. de legat. 1. Imò si res mobiles, quarum facili-
or possessionis amissio, quàm rerum soli seu immobilium, utpote qua-
rum possessionem incorruptam animo servamus, etiamsi non sint in
custodia nostra, & corporalis detentio amissa, FRANCISC. DVA-
RENVS ad l. 3. §. 13. ff. de a. vel. a. possess. OSWALD. HILLIGER
dict. loc. in notat. lit. A. sub custodia nostra esse desinunt, è vectigio
sive

sive animatae sint, sive inanimatae, l. 3. §. 13. 14. 15. l. si id quod 25. in
princ. l. 13. ff. de acquir. vel amitt. possess. (quod tamen secus est, ut
hactenus tradiderunt Dd. si res custodiae nostrae quidem sublunt,
inveniri verò nequeunt, tum enim hoc non attento nihilofecius pos-
sessionem incorruptam servari scribunt, quoniam praesentia earum
adest, & tantum diligens cessat aliquantulum inquisitio, d. l. 3. §. Ner-
va. 13. versic. du similiter. ff. de acquir. vel amittend. possession. Nec
quicquam officit non reminisci ubi reconditum sit, modò recondi-
tum l. peregrè. 44. §. 1. ff. de a. vel a. possession.) possessio sublata
est, l. 3. §. Nerva. ff. de a. vel a. possess. Quam primum enim rem mo-
bilem adipisci non possumus, vel apprehendere quando & quomo-
docunque volumus (id quod dicunt esse sub custodia nostra) ultra
eam nos possidere non credimur, ob id, quod custodia nostra extierit,
quamvis tamen, ut in feris bestiis exemplat, per se non amitti domi-
nium scribit HUGO GROTIUS de jur. B. & P. Lib. 2. c. 8. ex eo,
quod custodia evaserit, sed ex probabili conjectura, quod ob diffi-
cillimam recuperationem pro derelicta eam habere credamur. Tan-
tum de modis amittendi, ceteros n. vel illum quem tradunt Dd. in l.
fin. c. si contra jus vel util. publ. referente JASONE in l. 1. n. 48. ff. de
acquir. vel amit. possession. civilem nempe ceu à lege civili introdu-
ctam à Principe etiam absque ulla causa tolli posse, quod tamen ita-
demum admittere quosdam scribit quo ad juris dispositionem, secus
si ad potestatem Principis respectus habeatur, ceu evanidum & juri
naturali tum divino adversum nil moror, siquidem, spreto illo Ma-
chiavellitarum dogmate; Principis potestatem in quaestionem non
esse trahendam, æquè ac ipsi haud permissum terminos movere, quos
DEUS OPT. MAX. sempiternis naturæ legibus pepigit, Principi
detrahere alteri quod suum est, possessionemve auferre, minimè licet
absque justissima interveniente causa, per ea BODIN. de Republ. Lib.
1. cap. 8. FRID. PRUCKM. de regal. cap. 3. n. 5. ZAS. ad l. Princeps.
31. ff. de Legib. Nobiliss. DN. CARPZOV. de Leg. Reg. Germanor.
cap. 12. sect. 1. num. 33. nec verum veri Principis officium, vi cujus
curæ ipsius esse debet, ut suum quisq; teneat, neque bona privatorum
sine causa ut gentissima diminuatur, qualem se professus CARO-
LUS MAGNUS in suis scriptis & monumentis, referente MUN-
STER Lib. 3. Cosmograph. fol. 794. ZOANNETT. de Roman. Im-
H per.

40.

50.

60.

per. n. 151. ut si eam jus naturale, quod quemquam cum alterius injuria locupletari vetat, pariter ac divinum DEVT. 17. id non indulget DN. BENEDICTUS CARPZOV. *ad Leg. Reg. German. dict. loc.* Tantum, inquam, de modis amittendi. Ceteros vel latiora hac de re flagitanti abunde consulatur à JUST. MEJER. *C. 3. A. part. 2. Lib. 41. tit. 2. thes. ult.* JOHAN. BORCHOLT. & FRANCISC. DUAREN. *dict. loc.* Nunc ad actiones & remedia, quibus amissa possessio recuperatur.

CAPUT II.

DE

ACTIONIBUS ET REMEDIIS EREPTÆ POSSESSIONI AD RECUPERAN- DUM DESERVIENTIBUS.

40. **R**ecuperatur adempta possessio vel actionibus possessionem persequentibus, ut HEREDITATIS PETITIONE, qua, spretò, quod regulariter non datur contra possidentem titulo singulari V. C. pro emto, pro donato, l. 25. §. 1. ff. de heredit. petit. l. 4. C. in quib. caus. cessar. long. tempor. præscriptio. adversus eum tamen insurgere jura indulgent, qui pro possessore possidet, id est, qui, ut nullum præten- dit, ita nec ullum asserere potest titulum, l. 11. §. 1. l. 12. l. 13. princ. ff. de hered. petit. aut qui juris interpretatione pro possessore possidere intelligitur, ut qui dolo desit possidere, l. 13. §. 4. ff. dict. tit. l. 27. §. 3. ff. de R. V. DN. HAHN. *in observat. ad WESENBEC. theoret. pract. Lib. 5. tit. de hereditat. petition. num. 10. vers. adversus eum.*

50. **REI VINDICATIONE**, utpotè quæ adversus possessorem, per l. 9. ff. l. 5. C. de R. V. datur domino, qui possessionem rei suæ amisit, §. *veluti rem corporalem. 2. §. æquè. 3. vers. nam in his Institut. de action. ad repetendas duntaxat res singulas, quamvis in grege vel armento singula capita vindicare nulla exigit necessitas: sed gregem totum.* petere sufficit, l. 1. §. ult. l. 2. l. 3. ff. de R. V. & omninò certo designatas HEINRIC. ZOESIUS *Com. Nov. ad D. dict. tit. num. 47.* incertæ enim partis nulla, nisi ex justa causa admittitur, est vindicatio, l. 6. l. 76. ff. dict. tit. CUNRAD. RITTERSHUS. *ad §. 2. vers. veluti si rem corporalem Institut. de action. pariter & corporales, siquidem hæ tantum, secus ac sentit BACCHOVIUS in not. ad WESENBEC,*

BEC. tit. de R. V. n. 5. vindicantur, §. 1. *ibi rem corporalem. Inst. de action. l. 1. §. 1. & tot. tit. ff. de R. V. PUBLICIANA*, illa enim competit ei, cui res aliqua ex justa causa tradita à non domino, quiq; cum rem bonâ fide accepisset, tradentem dominum esse autumans usucepit, prius verò quàm usucapio adimpleta, casu possessionem rei amisit, *l. 1. ff. de public. in rem action.* adversus injustum possessorem, cui res amissa cessit, cum iniquum visum est concedere, ut bonæ fidei possessor rem amittat, & injustus eam lucretur, JACOBUS MÆSTERTIVS *de Justit. Roman. Leg. Lib. 2. Dub. 59.* Uerò quasi domino præcipuè erogatur hæc actio; ita nec ejus usum licet diversus est novissimè ZOESIVS *ad D. tit. de public. in rem act. num. 3.* verò domino prorsus interdixisse jura tradunt Dd. qui hanc quoque cum rei vindicatione ob id cumulari posse adfirmant, inter quos est ANDREAS GAILIUS *Lib. 1. observ. pract. 62. num. 4.* JOACHIM MYNSINGER. *Lib. 4. observ. 11.* quorum verissimam de jure sententiam malè averfatur BACCHOVIVS *ad Treutler. de R. V. thes. 13. lit. A. & in notat. ad WESENBEC. eod. tit. num. 6.* HYPOTHECARIA, PAVLIANA, de quibus in §. 5. 6. *Instit. de action.* & plerisque aliis actionibus personalibus, quibus tradi, vel dari, vel restitui nobis rem exposcimus, tum præprimis interdictis recuperandæ possessionis, qualia sunt DE JURE CIVILI, interdicta unde vi, *tot. tit. ff. de vi & vi armat. remedium l. 7. C. unde vi. interdictum de precario, l. 10. C. dict. tit. beneficium l. 13. ff. quod metus caus. & l. 7. ff. ad L. Jul. de vi privat. interdictum de clandestina possessione, l. 7. §. 5. ff. commun. dividund. l. fin. C. unde vi. interdictum, quo is, qui in possessionem missus erat, vicissim dejicitur, l. 1. §. 9. ff. quod Legator. l. 40. ff. de solut. l. 6. §. 1. ff. ut in poss. legator. l. 11. ut leg. seu fideicom. servand. caus. remedium ex l. ult. C. de acquir. vel retin. possess. ex l. 6. C. unde vi. ex conditione indebiti, ex conditione triticiana, ex l. 32. ff. de Reb. cred. ex l. 1. C. si per vim & alio modo. ex l. 5. C. Unde vi. ex l. 14. C. de agricol. & censit. Lib. 11. tit. 47. ex l. 28. C. unde vi. ex l. 34. C. de locat. conduct. l. fin. C. de prætor. pign.*

Et tandem ex officio judicis nobili. DE JURE CANONICO. Remedium ex C. *redintegranda. 3. q. 1. & ex c. sæpè de restitut. spoliator.* quod omnibus adversus omnes non tamen bona fide possidentem competit. De quibus omnibus ea cognoscere avido uberrimam evolu-

40.

50.

60.

evolutionem suppeditabunt JACOBVS-MENOCHIVS *de acquir. retinend. recuperand. possession.* BACCHOVIUS *ad TREVTLER. Volum. 2. disput. de interdict. per tot.* Clariss. HAHNIUS *in observ. ad WESENBEK. Theor. pract. Lib. 43. tit. de interdict.* nobis quam brevisimè ea sic enarrasse satis est.

Atque ita ex periculosa ista Possessionis materia, quo fere simili Epiphonemate usus est VDALRICVS ZASIVS latentes in ea syrtes expertus, DEO adfite, eluctatus sum. Tu, CANDIDE LECTOR, partum hunc per se obscurum Tuo favore, à quo, sub ejus alas arripiturus, lucem trahere avert, etsi vix meretur, tollas, tangas, quò hujus pariter ac autoritatis Tuæ scuto tectus Zoilorum & qui tristi suspensio hoc temporū flatu, (quamvis tamen inveteratū illud malum, nec hujus solum ævi,) de scriptis aliorum sententiam ferre sverunt ceu de coloribus cæci, invidorum impetus, quos tamen, cum ne tangunt quidem, taceo ut vulnus infligant, ridere solitus, ac contemptu ulcisci, pariter & obscuram caliginem exeat, benivolum verè Literatorum subeat aspectum. Minus limatè si quæ dicta, aut hiulcè vitio Typographi exscripta, Tuà dexteritate, cujus emendationi hæc subjicio, cuncta suppleas, adeò, ut quam hæctenus, dum de REGALIBVS, DEFENSIONE TEMPERATA, SOLVTIONIBVS, ET JURE VASALLITICO disserui, plerorumque sensu, Tuam quoque in hoc DISCURSU INAUGURALI æquiorè non adumbratè experiar censuram, ad ulteriora tantò fortius stimuler!

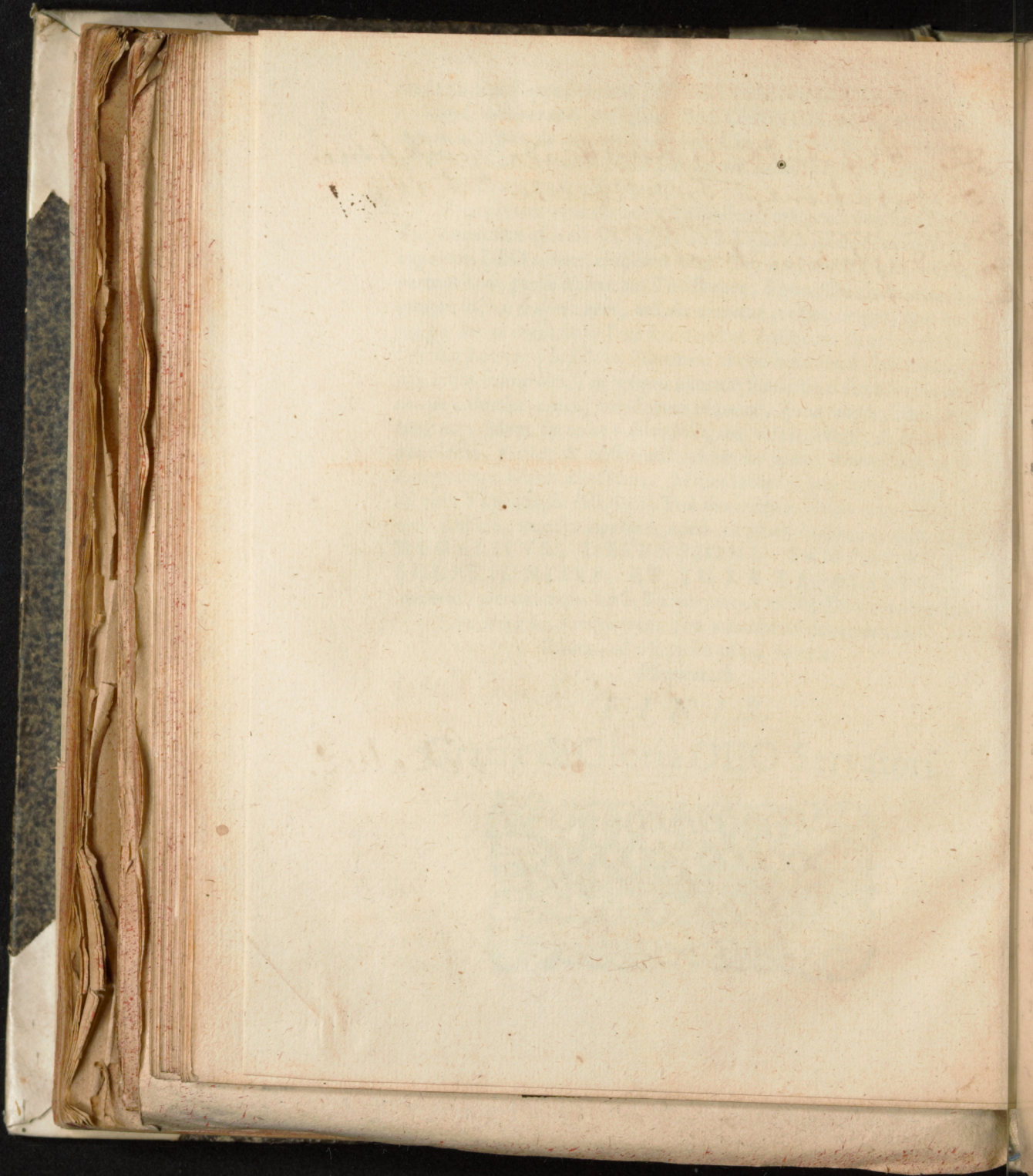
F I N I S.

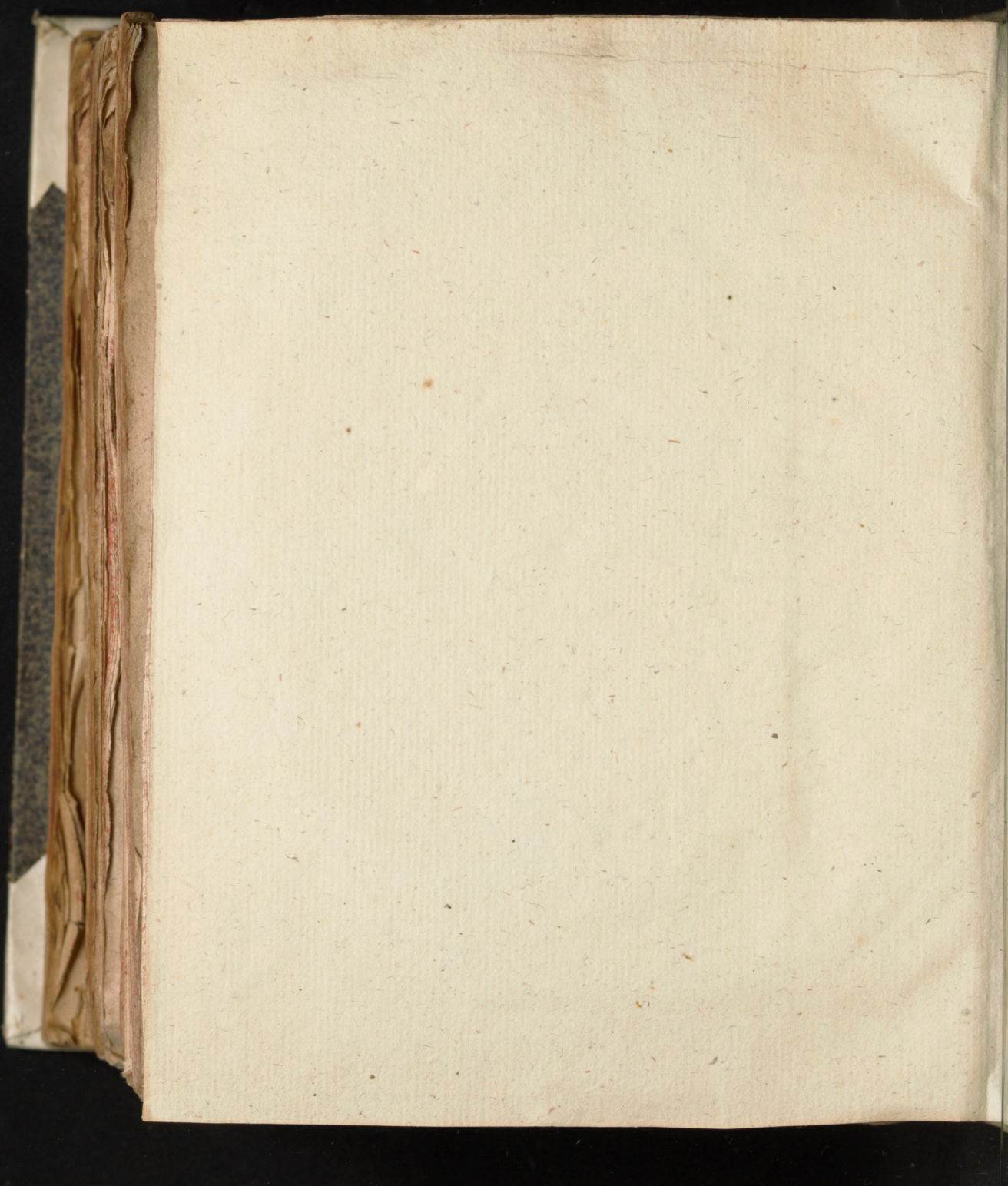
Gratiæ & Gloria DEO Servatori.

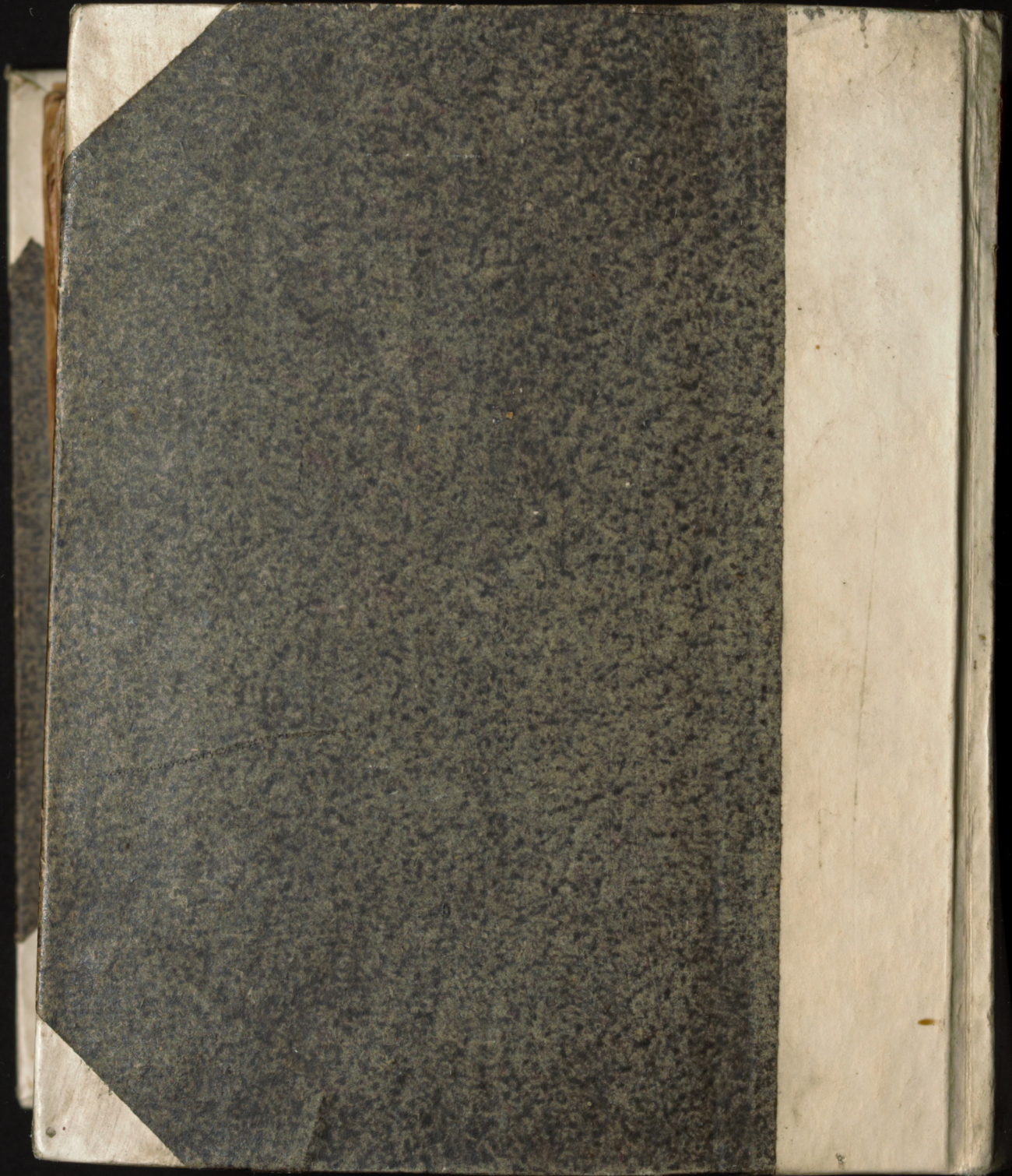

1. De Agenda (anulanda professione)
2. Disputationes Tridelibii de S. A. V.
3. Subia juridica vicia.
4. De Industria naturali
- De nutus

J. C. Schaller.

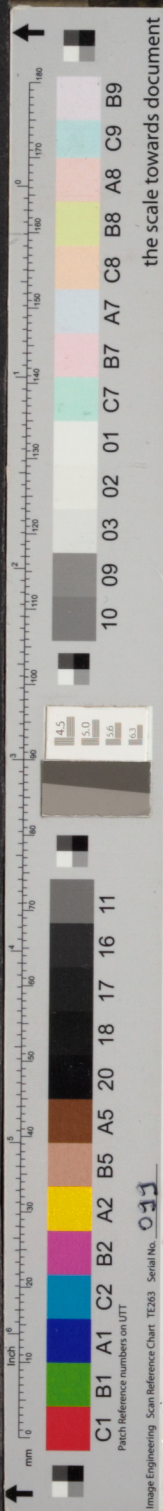
us esse potest his verbis? *illa vero, quae simpli-
modo donationem meruit, ad collationem eius mi-
standa est, et paulo post, nec recusare collationem
ad simplex donatio non aliter confertur, nisi huius-
modi donator tempore donationis suae indulgentiae im-*
Sed forsitan Ludouicus non satis distincte sepa-
larem istum casum, qui huic inest legi, quo se-
dennum conferenda est donatio simplex. Ea-
ratio IV. donationis mortis causa, et in genere
quae liberis a parentibus praelegata sunt. Haec
collationis legi non subsunt, ac primo quidem le-
l. 4. ff. de dot. collat. deinde etiam fideicommissa.
ff. de collat. bonor. l. 10. C. eod. De donatione
iusta in specie exstat. *l. 13. C. h. t.* cuius rei ratio
videtur, quia quaesita post obitum illius de cu-
llatione quaeritur, non conferuntur. *l. 6. C. de collat.*
enim mortis effectum suum accipit, *l. 35. §. 2. ff.*
causa donat. l. 1. §. 19. ff. de collat. bon.

§. VII.

ero deueniendum est V. ad peculia filiorum, et
lum, in quantum ex iis conferre debeant. De
et quasi castrensi nullum amplius restare potest du-
uin clarissimas potius legum habemus dispositio-
ous a Collatione eximantur, *in l. 12. C. de collat. l.*
eod. l. 4. et 8. C. de Aduoc. diuers. iudic. quo loco
singulare illud, quod *in l. 7. C. de bon. quae lib.*

B 2

depre-

the scale towards document

C1 B1 A1 C2 B2 A2 B5 A5 A2 B5 A5 20 18 17 16 11

Patch Reference numbers on UTT

Image Engineering Scan Reference Chart: TE263 Serial No. 031